

NA SVOJEM ČETRTM ZASEDANJU

Novoizvoljeni občinski svet se bo sestel 22. avgusta

KD pripravljena podpreti enobavni občinski odbor Liste per Trieste

Pod predsedstvom podžupana Giorgia Cesareja se je včeraj jutraj sestel občinski svet, ki je med drugim določil, da se bo občinski svet sestel v sredo, 22. avgusta. Medtem pa ostaja še vedno odprto vprašanje sestave novega deželnega odbora. V obdobju, ki nas loči od junjskih volitev, so si različni sledila posvetovanja in pogajanja med različnimi strankami, da bi se našle rešitve tega zelo važnega vprašanja. Šele zadnje zasedanje pokrajinskega vodstva kršćanske demokracije je jasneje pokazalo na določene možnosti sporazumevanja. Praktično je KD sklenila, da je pripravljena omogočiti delovanje občinske uprave, s tem da bi podprla enobavni občinski odbor, ki bi ga sestavljali predstavniki Liste per Trieste.

srednjih šol in umetnostnih zavodov predložiti prošnje za začasno dodelitev mest na šolah do vključno 25. avgusta.

Sožalje dežele ob smrti papeža

Predsednik Antonio Comelli se je včeraj ob pričetku tedenske seje deželne uprave spomnil preminulega papeža in prikazal miroljubno osebnost Pavla VI. in njegovo stalno prisotnost in dejavnost v svetu, ki jo je izkazal tudi z obiskom v naši deželi.

Predsednik deželnega sveta Arnaldo Pittini se je ob smrti Pavla VI. poslal tržaškemu škofu msgr. Belomiu sožalno brzojavko tudi v ime deželne skupščine.

Brzojavka SSK kard. Villotu

Ob smrti svetega očeta Pavla VI. pošiljam vaši eminenca v imenu stranke Slovenske skupnosti iskreno sožalje in izražajoč čustva demokratičnih Slovencev v deželi Furlaniji-Juljski krajini dajem priznanje de-

lu pokojnega papeža, modrega vodnika krščanskega sveta ter neumornega borce za mir v svetu. S posebno hvaležnostjo se spominjam pozornosti papeža Pavla VI. do vprašanj narodnostnih posebnosti v cerkvenem in družbenem življenju in še posebej dokončne ozemeljske rešitve slovenske Cerkve z ustanovitvijo nove slovenske škofije, ki je sledila mednarodnim pogodbam.

Andrej Braut
predsednik deželnega sveta
Slovenske skupnosti

Važno obvestilo KZ

Kmečka zveza opozarja dvolastnike, ki nameravajo sekati drva na jugoslovanskem področju, naj pravčasno predložijo prošnje. V ta namen naj se javijo v pisarni Kmečke zveze Ul. Ciccone 8/b, prilijte, med uradnimi urami od 8. do 14. in od 18. ure. S seboj naj prinesejo dvolastniško knjižico ter številke parcel. Poleg osebnih podatkov, je namreč treba navesti na prošnjo številko parcele, na kateri nameravajo sekati, katastrsko občino, pod katero parcela spada, ter površino parcele in količino drva. Prošnje bomo sprejemali do 12. avgusta 1978.

Zahteva po avtonomiji poklicnega zavoda in po ustanovitvi tečajev v slovenščini

Podobno pismo je slovenska senatorka odpisala ministru Pandolfiju - Sestanek z ministrom Pedinijem

Komunistična senatorka Jelka Gerbec je naslovila na ministra za proračun in za ježele sen. Tommasa Morlina pismo, da bi mu predložila nekatere probleme, s katerimi se že vrsto let spoprijema slovenska narodna skupnost v Italiji. Še posebej se je zaustavila pri vprašanju slovenskega šolstva, podrobneje pri avtonomiji poklicnega zavoda za inštrukcije in obnovo ter pri ustanovitvi tečajev za geometrije in elektrone v slovenskim učnem jeziku, ki bi Slovenci že dajali časa zahtevali. Senatorka Gerbec je v pismu poudarila, da deluje osem razredov slovenskega poklicnega zavoda v okviru italijanskega inštituta Galvani, kar povzroča ne malo težav slovenski šoli. Poleg tega se je letos znatno povečalo število učencev; za šolsko leto 1978-79 jih je namreč vpisanih 107, medtem ko jih je bilo lani 84. Konkretno bi torej morali imenovati enega ravnatelja in enega tajnika, vse ostalo, tudi sedež, je že v redu.

Potrebno bi bilo, je še poudarila komunistična senatorka, da bi ustanovili tečaj za geometrije in elektrone v slovenskem učnem jeziku, ker je po njem mnogo povpraševanja. Če se hoče slovenski dijaki sedaj posvetiti temu študiju, morajo obiskovati tečaje v italijanski-

ni, kar pa jim dela veliko težav, ker ne obvladajo ustrezne terminologije. V zvezi s temi potrebami slovenske narodne skupnosti (tako o slovenskih tečajih, kot o avtonomiji poklicnega zavoda) so se že pozitivno izrekli vsi pristojni organi in sicer občinska in pokrajinska, prava ter tržaško šolsko skrbništvo. Slednje je tudi predlagalo, da bi se uvedel nujnostni postopek. Edinole delni odbor za šolstvo je bil proti, vendar pa ni njegovo mnenje obzirujoče; proti temu negativnemu mnenju deželnega odbora so se izrekli tudi člani deželne komisije za šolstvo.

V zvezi s pridržki, ki so jih nekateri funkcionarji ministrstva za šolstvo izrekli na račun ukrepov, ki bi jih morali sprejeti, upoštevajoč dejstvo, da se v parlamentu razpravljajo o reformi srednje šole in da bi morali poklicne zavode postopoma ukiniti, je senatorka Gerbec v pismu poudarila, da bi taki pridržki sploh ne smeli obstajati. Upoštevati je namreč treba, da reforme ne bodo uvedli pred letom 1980, šele tedaj pa se bo začel postopek za ukinitev poklicnih zavodov. Poleg tega pa ne bodo uvedli tega postopka istočasno v vseh šolah po vsej državi. Jasno je torej, da bo minilo precej let, preden se bo to vprašanje poridilo za slovenski poklicni zavod.

Senatorka Gerbec je zato zahtevala nujnostne ukrepe, da bi tedaj slovenski inštitut lahko avtonomno deloval, kot sicer predvidevajo obstoječi zakoni za slovenske šole in kar je poudarjeno v mednarodnih sporazumih, ki jih je Italija podpisala in parlament ratificiral in ker po pravici zahteva manjšina, ki živi v demokratični državi. Zato je senatorka zaprosila ministra, naj odločno intervenira, da bo ob začetku šolskega leta imel poklicni inštitut svojo avtonomijo in da bosta ustanovljena tečaja v slovenskem jeziku.

Podobno pismo je senatorka Gerbec odpisala zakladnemu ministru Pandolfiju in podtajniku za šolstvo senatorji Faluccijevi, s katero se je v prejšnjih dneh večkrat sestala. Istočasno sta se komunistična senatorka Gerbec in Mascagnini sestala z ministrom Pedinijem in mu predložila nekatere probleme slovenskih kulturnih ustanov. Ob tej priliki je sen. Gerbec zaprosila ministra za šolstvo, da bi sprejel predstavnik slovenskih šol; minister pa je odgovoril, da bo lahko prišlo do tega sestanka proti koncu septembra.

Nemce zanima zimski turizem v naši deželi

Ta dni se je mudil v Trstu ravnatelj prodaj zahodnonemške letalske družbe Lufthansa Von Goetz, ki se je med drugim sestel s predstavnikom italijanskega, avstrijskega in jugoslovanskega letalskega organizatorja. Za Italijo je bil prisoten strojni inženir, za Jugoslavijo pa inženir Junge in Hoehn, za Avstrijo pa Marin. Sestanek je veljal razpravi o nekaterih problemih skupnega interesa, predstavnik Lufthanse pa se je sestel tudi z deželnim odborom za turizem Bertolijem. Na srečanju s predstavnikom deželne vla-

de je Von Goetz pokazal posebno zanimanje za razvoj turizma v Furlaniji - Juljski krajini, zlasti kar zadeva turistične postojanke v goratih predelih, kjer je razvit predvsem zimski turizem. Vprašanje morebitnega sodelovanja na tem področju bodo poiskovali na novem srečanju s predstavnikom Lufthanse, ki Juljsko krajino skupno z opslanstvom specializiranih časnika-jev iz Zahodne Nemčije.

Miss ZDA zabavala ameriške mornarje

Glavna atrakcija eno izmed številnih prireditev na ameriški letalonosilki «Kennedy», ki bo še danes in jutri zasidrana pred našim pristaniščem, je bila ničmanj kot šele pred nekaj dnevi izvoljena miss Amerike Susan Parkins v spremstvu drugih šestih lepotic, ki so se z njo potegovala za prestižni naslov. Najbolje Američanko in njeno ljubko spremstvo so prepeljali s posebnim letalom iz Združenih držav do ameriške baze v Avianu pri Vidmu, in nato s helikopterjem na letalonosilko le zato, da bi s plesom in pesmijo razvedrila 3.000 članov posadke, kolikor si jih je ogledalo prireditev.

V OKVIRU 20. KMEČKEGA TABORA NA OPČINAH

Zanimiva razstava del umetnikov iz Benečije in Tončke Kolaričeve

Plodna dejavnost Društva beneških likovnih umetnikov v enoletnem delovanju

Prosvetni delavci v Opčin imajo v teh dneh polne roke dela s pripravo na jubilejni 20. kmečki tabor, ki bo od sobote do prihodnje srede v prostorih Prosvetnega doma. Doslej so opravili že mnogo dela, saj so se prejeljali in postavili na dvorišču kioske, v dvorani pa je praktično že pripravljena razstava del beneških likovnih umetnikov in tržaške slikarke Tončke Kolarič.

V dneh Kmečkega tabora, ki ga prireja Kmetijska zadruga v sodelovanju s prosvetnim društvom Tabor v Opčin, bo razstavljala svoja dela 11 članov Društva beneških likovnih umetnikov. To društvo je eno izmed najmlajših beneških društev, saj je nastalo šele pred enim letom. V njem se je zbralo nekaj desetnih umetnikov, po večini samoukov, ki so prej spontano ustvarjali vsak zase, a so vse večje organiziranosti kulturnega življenja v Beneški Sloveniji začutili, da bodo kot organizirana skupina lahko bolj vplivali na kulturno rast svoje dežele. V svojem dosedanjem delovanju je pridobil številne razstave v sami Benečiji, odprlo pa je tudi Benetško galerijo v Petru, kar je za tako mlado društvo vsekakor že lep uspeh. V delih, ki bodo razstavljena na jubilejnem Kmečkem taboru, se zrcalita pretežno kmečka pokrajina, v kateri živijo, ter veliki svet, ki vse bolj nezadržno prodira vanjo. Tončko Kolarič tržaško občinstvo

Balet «Giselle» drevi na Gradu sv. Justa

Na Gradu sv. Justa si večer za večerom, ko vreme dopušta, sledijo najrazličnejše predstave, tako nastopi znanih pevcev in ansamblov, kot tudi zahtevnejše prireditve. Med te spada tudi drevišnji nastop rimske baletne skupine «Nuova compagnia di danza», ki bo ob 21.30 prikazala balet v dveh dejanjih «Giselle». Glavni vlogi nosita že izkušena plesalca Susanna Proia in Tuccio Rigano.

Balet bodo plesalci ponovili tudi večer ob isti uri. Predprodaja vstupnic v Pasazi Protti ali 2 uri pred začetkom predstave pri grajski blagajni.

Slabo vreme zagodlo Cocciantej

Zaradi slabega vremena so morali sinoči na Gradu sv. Justa prekiniti koncert italijanskega peva Riccarda Coccianta. Kantatorju je uspelo zapeti le sedem pesmi; ob zadnji, znani «Michelle» Lemona in McCartneya, se je ušli dež, močnejši sune vetra pa je prevrnil železne drogeve, na katerih so bili postavljeni žarometi, ki so treščili na instrumente in ojačevalce. Na srečo so se Coccianta in njegovi spremljevalci bliskovito umaknili, tako da jih ni padajoče železje opazilo.

Pesmi, ki jih je Coccianta zapel, predno je bil prisiljen prekiniti koncert, so bile vse pretežno lirčne, njihova izvedba je bila profesionalno dobra, seveda pa je izstopal pevec rahlo zaprijeti glas.

Kino

Miramarski park — «Luči in zvoki ob 21.00 »Il sogno imperiale di Ramare» (v italijanski); ob 22.30 »San u Miramar» (v bohrvaščini). Prevoz s motornim čolnom s p. mola Audace ob 19.50 in ob 21.30 ter iz Miramara ob 22.15 in ob 23.15. Ariston 21.30 »Morte a Venezia». B. Zija L. Visconti. D. Bogarde. Anderson, S. Mangano. Mignon 16.00 »Profondo rosso». B. Zija D. Argento. Preveden mladini pod 14. letom. Nazionale 17.00 »La morte dietro la porta». Preveden mladini pod 14. letom. Grattacielo 17.00 »Superball». Preveden mladini pod 18. letom. Excelsior 16.30 »Pepeta». Bar. Ritz 16.00 »6.000 km di paura». J. D. Anderson. Bar. B. film. Eden 16.00 »Ridendo e scherzando». Walter Chiari, Gino Bramieri. Bar. v. film. Preveden mladini pod 18. letom. Cristallo 17.00 »L'uomo dall'occhio di vetro». Preveden mladini pod 14. letom. Filodrammatico 16.15 »L'informe specializzato in...». Preveden mladini pod 18. letom. Moderno 16.00 »007 — Una cascata di diamanti». Aurora 16.30 »Quelle strane occasioni». Preveden mladini pod 14. letom. Capitol 15.30 — 21.15 »Questo pazzo pazzo mondo». Mick Ronn. Spencer Tracy. Bar. v. film. Vittorio Veneto 17.00 »Quel pomeriggio di maledetto». Preveden mladini pod 14. letom. Ideale 16.30 »Anonimo veneziano». Bolkan. T. Musante. Astra 17.00 »Fase quarta: distrutti». Terras. Michael Murphy.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 27. avgusta, avtobusni izlet v Ribčev Laz ob Bohinjskem jezeru na osrednjo proslavo 200-letnice prvega prisa na Triglav. Vpisovanje na seznanje SSDD vsak dan od 11. do 12. ure. Zdrženje Union priredi 13. in 14. avgusta »Avtobus prijateljev slovenski, Hrvatski in Bosni» ob priliki bratske turneje Tržaškega tizanskega pevskega zbora. Obiša nimnih zgodovinskih in kulturnih diše v notranjosti države in ob informacije in prijave na seznanje združenja v Ul. Valdirivo 30, tel. vsak delavnik razen ponedeljka od 10.30 do 12.00 in od 17.00 do 18.00 ob četrtkih od 10.30 do 12. ure. Zdrženje Union ima še nekaj dni na razpolago za enodnevn izlet v brovo — Goriska brda, informacije in vpisovanje na sedežu združenja v Ul. Valdirivo 30, vsak dan od 10.30 do 12. ure, razen ob ponedeljkih in četrtkih in popoldne od 17. do 18.00 razen ob ponedeljkih in sobotah.

Člani SPDT iz dolinske občine rejača 12. 13. 14. in 15. avgusta stridven izlet z osebnimi avtomobili na Triglav. Brezinska mladina vabi vse ostalo mladino, da se pridruži. Za vpisovanje telefonirajte Volku Slavcu na dom (228375) ob večernih urah.

Društvo slovenskih upokojencev Italiji javlja, da je odhod v Dobovo-Kobarid, dne 13. t.m., iz Trsta ob 6.45 s Trga Oberdan izpred deža dežele. Prosimo točnost.

Včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 10. avgusta, LOVRENC. Sonce vzhaja ob 5.59 in zalaze ob 20.22. Dolžina dneva 14.23. Na vzhodu ob 12.24 in zalaze ob 18.30. Jutri, PETEK, 11. avgusta, ALEKSANDER.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23 stopinj, najnižja 15.4, ob 12. 23 stopinj, zračni tlak 1013.9 mb, staljen, vlaga 42 odstotka, nebo sivo, dežja je padla 5.4 mm, veter severni, zahodni 10 km na uro, morje sivo, mirno, temperatura morja 24 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 9. avgusta 1978 so se v Trstu rodili 4 otroci in je umrla 7. RODILI SO SE: Andrea Anselmo, Cristina Padovan, Paola Dragone, Federico Babici. UMRLI SO: 79-letni Ferlindano, 71-letni Antonio Benussi, 70-letna Francesca Leban vd. Emil, letna Maria Zerjav vd. Lavarian, letna Francesco Gasparini, 87-letni tonio Zar, 89-letna Giulia Terzani, Tonut.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30) Ul. Mazzini 43, Ul. Tor. S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, (od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30) Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje) Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1.

Prispevki

Nameste cvetja na grob Vittoria Cuka darujeta Rafael Grati (Prati) in 52) 5000 in Marija Kralj (Prati) 165) 3000 lir za pomenovanje na Trbeh na Pinku Tomazicu. Ob 1. obletnici smrti svakega TPK Sirena - Barkovlje. V spomin na pok. Antonio Genarje daruje družina Pabio Pečar 5000 za SD Adria. Ernesto, Godina daruje 10.000 lir, Gianni Cok (Slednje) 25.000 lir, ureditve prostorov PD Lonjer 5000 nara in za SD Adria.

Zavodni svet, učno, neučno in bje in ravnatelj srednje šole »Erjavce» izrekajo globoko sožalje in izražajo iskreno žalost za in očeta.

CUFFARO (KPI) O SESTANKU PARLAMENTARNE KOMISIJE ZA OSIMO

Nikomur ne sme biti dovoljeno kaliti sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo

Komisija bo vladi predlagala spremembo treh dekretov

V torek se je v Rimu sestala medparlamentarna komisija, da bi se izrazila o vladnih dekretih v zvezi z izvajanjem osimskih sporazumov. Ti vladni dekreti zadevajo določila o solkanskem jezu, o infrastrukturi, ki so povezane z mešano industrijsko prostoro čeno in o prispevkih, ki so namenjeni tržaški ljudski univerzi za kulturno dejavnost v Istri. V razpravo so posegli demokristjan Tombei, komunist Cuffaro in socialist Fortuna. Komisija se je domela, da bo vlada predlagala spremembo originalnega »teksta« upoštevajoč tako mnenje medparlamentarne komisije kot deželne vlade. Predvsem pa bo vlado zadržala, da bi proučila možnost izvedljivosti mešane industrijske cone.

Po sestanku medparlamentarne komisije za Osimo, je njen predsednik komunistični poslanec Antonio Cuffaro izjavil, da se mu zdi pravilna odločitev zahteve po spremembi dekretov in odprta rokov za izražanje mnenj, da se komisija neposredno seznani z realnostjo Trsta in Gorice (kar se tiče solkanskega jezca). Poudaril je, da njegova stranka nikoli ne bo privolila na kak dekret, ne da bi se prej komisija neposredno seznanila s krajevnimi realnostjo. Preden pa bodo izrazili kakšno mnenje, je nadaljeval Cuffaro, se hoče seznaniti s že pripravljenimi načrti, ali s tistimi, ki jih se-

daj izdelujejo; hoče tudi spoznati koristnost struktur, ki so v načrtu in realne perspektive, ki se nudi za razvoj mesta, poleg tega pa hoče tudi vedeti za jamstva, da se ne bodo v prihodnosti ponovile napake, zaplavljanja in urbanistične izkrivljenosti. Zdi se nam zelo koristno, da si komisija prisvoji usmeritve izvoljenih skupščin in da ocenijo stališča ne samo deželne komisije, ki proučuje vprašanja v zvezi z osimskimi sporazumi, ampak tudi sindikalnih sil in podjetnikov.

Doslej je bilo preveč nesporazumov in dvomnega govorjenja, kar je v javnem mnenju vzbudilo sume, nezaupanja in ugovore, da bi se lahko postopalo kot je v preteklosti delala kršćanska demokracija s politiko že dovršenih dejanj. Program za mesto Trst morajo biti zelo jasni, predvsem pa bo treba spoštovati predvidevanja tudi s posebnimi formulami demokratične kontrole krajevnih stanov in deželne uprave. Pristavil je še, da je KPI naklonjena, da bi načrte za infrastrukturo izdelali delni in krajevni organizmi, zato pa bi morali dodeliti finančni sklad za gradnjo teh struktur deželi, pokrajini in tržaški občini; pravilno pa bi bilo, da bi parlament poznal dela, ki so v pripravi in namene, ki se zasledujejo. To se nam zdi potrebno, tako za industrijske probleme, kot za

probleme tržaškega pristanišča. Medparlamentarna komisija bo morala namreč oceniti, če bo treba poleg finančnih nakazil v podporo pristanišču, tudi spremeniti statut in usmeritve tržaške avtonomne pristaniške ustanove.

Kar se te dni dogaja v pristanišču nam dokazuje, da ni dovolj kakšna milijarda, da bi z njo rešili njegove probleme. Treba je odstraniti vse vzroke, ki ovirajo njegov razvoj, predvsem pa je treba pripraviti tiste ukrepe, ki bodo resnično dovoljevali, da bo pristanišče opravljalo podjetniško funkcijo in da se bo lahko pričel z izvajanjem tistega dela osimskih sporazumov, ki predvidevajo sodelovanje med pristaniščem zgornje Jadrana, da bi se izognili konkurenčnosti in da bi se pomorski promet okrepi.

Cuffaro je tudi poudaril, da ni v stališčih KPI nobene ni najmanj namere, da bi postavljala v dvom izvajanje sporazumov med Italijo in Jugoslavijo. Nasprotno hoče KPI da njenovala impulsa prijateljskega odnosom med obema državama in nadložiti finančni sklad za gradnjo teh struktur deželi, pokrajini in tržaški občini; pravilno pa bi bilo, da bi parlament poznal dela, ki so v pripravi in namene, ki se zasledujejo. To se nam zdi potrebno, tako za industrijske probleme, kot za

S PIŠTOLO UMORILI PRILETNEGA PROFESORJA JEZIKOV

Zagoneten krvav dogodek pretresel rojansko četrt

Njegovo truplo odkril sosed, potem ko je neka gojenka zaman zvonila pred profesorjevim stanovanjem - Preiskovalci iščejo krivca v krogih tržaških homoseksualcev

Čeprav postanejo za črnega kronista, kot pravimo v časnikarskem jeziku tistemu, ki se vsak dan podi za vestmi o prometnih nesrečah, požarih in ropih, tovrstni dogodki ne kaj tako zabavajo in običajne-ga, da se ob njih sčasom sploh več ne razburja, mu vest o kakem umoru nasprotno vsakokrat znova pove neko mrko tesnobo v kosti. Mo-goce, ker so v našem mestu takšni tragični dogodki nekaj zelo redke-ga. Zadnjičkrat se je menda v Trstu pripetilo 12. junija lani, ko so neznanec umoril v revnem stanovanju v Ul. Colonna 7, nedaleč od stare univerze, 67-letnega Gaetana Perusinja, profesorja ljudskih izročil na filozofski fakulteti tržaške univerze in lastnika enega najbolj

znanih kmetijskih obratov v Furlaniji, posestva Rocca Bernarda.

Včeraj se je spet pripetilo nekaj podobnega. Umorili so upokojenega profesorja jezikov, 63-letnega Erminia Prelessinja, ki je živel v Ul. Valmartinaga 4 v Rojanu. Včerajšnji umor v marsičem spominja na že omenjeni krvavi dogodek izpred leta dni. Tudi Prelessini je kot Perusini živel sam in imel verjetno poleg vsakdanjega še drugo nevak-danje življenje človeka, ki išče ne-koliko razumevanja, prijateljstva in ljubezni v tisti smrti, ki jo dan-kašnja tako imenovana normalna družba še vedno označuje za zlo. Vse okoliščine vzbujajo skratka mnenje, da je Prelessinja umoril priložnostni prijatelj, torej človek,

ki ga je profesor dobro poznal, kar obenem pomeni, da bodo imeli preiskovalci zelo težavno nalogo.

V malo in skromno, čeprav okusno opremljeno stanovanje v prvem nadstropju starega poslopja v Ul. Valmartinaga, to je skoraj v re-disču Rojana, v bližini vojašnice, smo stopili s tesnobo v srcu. Najprej tesen vhodni atrij, nato na desni mala pisarna, v kateri je prof. Prelessini sprejemal učence in učence ter jim dajal lekcije iz angleščine, nemščine in francoščine, na levi skrbno urejena kopalnica, nato spalnica in na koncu kuhinja. Tu se je v nočnih urah o-drugala tragedija. Tu je nekdo s pištolo ustrelil Prelessinja v desni bok, ko je le-ta najbrž nič hudega

sluteč mirno sedel na stolu. Njegovo truplo, ki je imelo na sebi le majhno, je namreč ležalo poleg na stoli in se s tiličkom dotikalo tal. Na mizi je bil še napol natočen kozarec in ob njem steklenica vi-skija. Znakov borbe ni bilo, pač pa je bilo povsod vse razmetano — o-čiten znak ropanja, s katerim pa je neznan morilec verjetno hotel prikriti prave vzroke umora in speljati preiskovalce na napačno pot.

Pištola, s katero je morilec streljal, je bila verjetno Prelessinjeva. Profesor je bil namreč strasten streljec. Bil je član strelskega dru-gula UITS in je imel doma prijav-ljene karabinko, športno pištolo ter dolgo cevjo, strašno pištolo ter manjšo pištolo kalibra 6,35, s katero je bil usrešen in ki jo je mo-rilec vzel s sabo. Očitno je s sabo odnesel tudi profesorjevo suknjo z denarnico in ključki stanovanja ter avtomobila fiat 1100, ki je parkiran tik pred vhodom poslopja. Najbrž je ukradel še drug denar.

Profesorjevo truplo so odkrili o-krog 11.30. Dobro uro prej je nam-reč pri vhodnih vratih Prelessinje-vega stanovanja pozvonila 18-letna Daniela Gole iz Ul. delle Querce 14/2, ki jo je profesor poučeval an-gleščino. Nič ne odgovoril, čeprav je zvonec zvrtno brenel (že v tem je bilo nekaj nenavadnega, kajti Prelessini je imel navado, da je odklopil zvonec, ko je odšel od do-ma). Golejeva se je tako vrnila do-mov ter skušala profesorja nekaj-krat pozvati po telefonu. A telefon je bil tokrat začuda zaseden (no-zneje so odkrili, da sta bili telefon-ski slušalki tako v spalnici, kot v kuhinji odklopljeni). Dijakinja se je po vsem tem vzbudil sum in se je vrnila v Ul. Valmartinaga. V večji je srečala 42-letnega Benita Peren-

Ljudje iz rojanske četrti zaprepani govorijo o profesorju

ina, ki stanuje v pritičju ter ga vprašala, če je videl profesorja. Ni ga videl in niti 74-letna Eva Bossi vd. Misculin, njegova sosedka, ki je tedaj pokukala iz svojega stanova-nja, ni tega dne še opazila, da bi bil profesor zapustil stanovanje. Ženski je profesor pred časom zau-jel ključke svojega stanovanja. Tre-ba je bilo le pogledati, kaj je na-robe. Sosedka, kot nam je pozneje zaupala, se je tresla že ob sami misli na zlo in bi za nič na svetu ne drzela v profesorjevo stanova-nje. Zato si je to naloge prevzel Perentin. Njemu se je tako prvemu nudil srhljiv prizor.

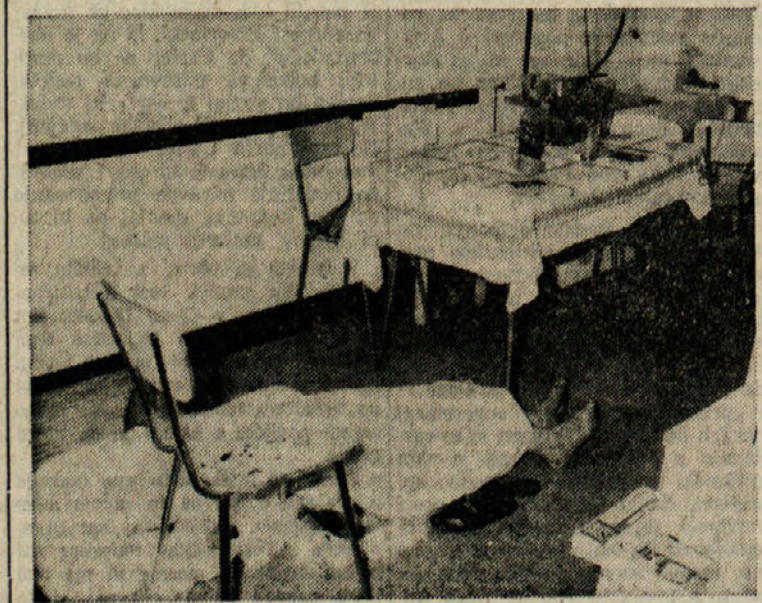
Vse kar je prišlo za tem, je stvar običajnega postopka ob takšnih pri-merih. Zdravnik Rdečega križa dr. Fulvio Goruppi je pregledal truplo in izdal potrdilo o smrti. Nato so prišli agenti letedege oddelka pod vodstvom podčastnika Traiana, za njimi so prišli agenti znanstvenega oddelka in prišel je še namestnik državnega pravdnika dr. Brenci, ki je izdal dovoljenje za prevoz trupa v mrtvašnico splošne bolnišnice.

Vso preiskavo je prevzel načelnik letedege oddelka dr. Petrosini. Med agente so se kmalu kot običajno po-mesali še drugi kronisti in fotorepor-terji, pred nosilcem pa se je zbra-la občajna množica radosvednežev, ki jih je vest o Prelessinjevi nasil-ni smrti očito pretresla.

Med njimi je zlasti veliko hrupa povzročil 24-letni Carlo Sturman iz Ul. Volta 4, ki je ves iz sebe hotel (Nadaljevanje na zadnji strani)

Prof. Erminio Prelessini

Prizorišče krvavega dogodka

Septembraprosla va 35-letnice ustanovitve II. istrske brigade

Napovedujejo govor predsednika predsedstva SR Hrvatske Jakova Blaževića

Kakor je znano, bodo jeseni organizirali vrsto praznov v počastitev 35-letnice združitve Slovenskega primorja, Istre in okoliš s matično domovino. Osrednja praznovanja slovenskega primorja bo 17. septembra v Komnu, za Istro in kvaternersko območje pa 24. septembra v Pazinu.

Ena izmed pomembnih praznov bo tudi 2. septembra v Sv. Martinu pri Buzetu, ko bodo v okviru občinskega praznika praznovali 35-letnico ustanovitve Druge istrske brigade. Tega dne bo na velikem zborovanju govoril predsednik predsedstva SR Hrvatske Jakov Blažević, odprli bodo razstavo o Drugi istrski brigadi, izročili namenu več gospodarskih in drugih objektov ter organizirali vrsto kulturnih, športnih in drugih prireditvev.

Drugo istrsko brigado, ki je delovala v okviru 43. istrske divizije, so ustanovili 24.1943 v vasi Sv. Martin pri Buzetu. Imela je štiri bataljone po okoli 2500 borci, predstojnik pa je bil podpolkovnik Poreč, Bui, Pirana, Izole, Kopa, za Reke, iz Čabra, Delnic in Karlova. V njej je bilo tudi precej borcev, ki danes živijo v zamejstvu ter borci italijanske narodnosti. Od glavnih akcij naj omenimo osvoboditev 200 političnih zapornikov v Koru ter glavno breme, ki ga je nosila v zvezi z razpisom za Istri Brijunski protifašistični borbci. Tako bodo na praznov 2. septembra podpisali listino o pobratenju med Čebrom in italijansko občino Quattro Castelli.

Naj na koncu omenimo tudi, da ni bil nikoli pozabljen del italijanskih protifašističnih borb. Tako bodo na praznov 2. septembra podpisali listino o pobratenju med Čebrom in italijansko občino Quattro Castelli.

KOPRSKI POMOL OBNAVLJAJO
Prislužen pomol v starem koprskem pristanišču bodo dokončno obnovili. Pripravili so že 46 po 13 metrov dolgi betonski stebri, ki jih bodo začeli tle dni zabijati v morisko dno. Nanje pa bodo zatem zabetonirali 3 metre debel obalni del. Dela pri obnovitvi 32 metrov dolgega pomola opravlja podjetje Gradis, investitor pa je Luka Koper. Končana bodo v oktobru.

DVE HUDI NESREČI NA KOPRSKIH CESTAH
Sinoči ob 18.30 je francoski diraviljan Shihani Mohamed Saad na cesti Divača - Kozina neprevidno prehitel tovornjak španske registracije. V trenutku prehititveja je prijel naprski Slavnikov avtomobil, v katerem je bilo 40 potnikov. Kljub močnemu zaviranju se Francoski ni mogel izogniti nesreči. Najprej ga je zaneslo v zadnji del tovornjaka, od tam pa je odletel.

JE SE NEKAJ MEST PROSTIH ZA 13., 14. IN 15. AVGUSTA
AVTOBUS PRIJATELJSTVA PO SLOVENIJI, HRVASKI IN BOSNI
Ob priliki turneje Tržaškega partizanskega pevskega zbora. Obisk zanimivih zgodovinskih in kulturnih centrov v notranjosti države in ob obali.

Pojasnila in vplivanje na sedežu Union, Ul. Valdivirio 30, tel. 64459.

bilo se v avto. S hudimi poškodbami so ga odpeljali v bolnišnico, medtem ko v Slavnikovem avtomobilu ni bil nihče ranjen.

Druga nesreča pa se je pripetila ob 23. uri v Ankaranu 18-letni Adem Sejdijad iz Kosova je izgubil življenje, ko je neprevidno hodil po cesti in ga je zbil voznik osebnega avtomobila Adrian Feretic iz Kopa.

Vrsta pomembnih razprav v novi številki Primorskih srečanj
Te dni je izšla osma številka revije Primorska srečanja, ki prinaša vrsto pomembnih člankov in razprav iz primorske regije in iz zamejstva.

Na prvem mestu naj omenimo omenjeno pomembnost osimskih sporazumov skozi razpravo Tomaža Beltrama na XI. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije tle razpravo Staneta Čehovina o marksistični literarni kritiki Borisa Žihlerja pred NOB in Tatjana Kosovel o izkušnji obalnih skupščin in organov.

V reviji se prikaže pojavlja be-

neški rojak Ferruccio Clavara s podrobno analizo posvetovanja o etničnih skupnostih v Vidnu.

V seriji treh razprav obravnavajo Marjan Tavcar, Drago Kolenc in Lucijan Vuga razne vidike kakovosti politike, zaposlovanja in političnega usmerjanja, medtem ko Zorko Harej piše o izkušnji tri desetletnega delovanja novogoriške gimnazije. Prvi del revije zaključujejo prispevki o pomenu primorske prometnice. S tem revija tudi zaključuje več mesece trajajočo javno razpravo o tem pomembnem problemu, ki je prinesla vrsto sugestij, predvsem pa je pokazala, da so vsi dejavniki močno zainteresirani, da se preide od besed k dejanjem.

Zapis, med katerimi prevladujejo literarne kritike, so prispevali Albert Primožič, Aleš Berger, Stefan Trojar, Bojan Bratina, Antonia Valentinič, Boštjan Zgonc in Brane Kovič. Omenimo naj tudi prispevek Zoltana Jana ob jubileju Primorskega dnevnika.

V reviji je tudi več literarnih prispevkov avtorjev Nevina Birse, Ivana Kobala, Vlada Sava in Marjana Tomaka. Likovne priloge je oskrbel Riko Debenjak.

(lo)

KLUB PREPOVEDI ITALIJANSKEGA ZAKONIKA

Naturizem: vedno večji odmev tudi med tržaškimi prebivalci

Za golo sončenje v Trstu samo v solariju Ausonia in Excelsior ali pa čez mejo v Istro in Dalmacijo - V Trstu obstaja naturistično združenje «Liburna», ki nudi izredne ugodnosti vsem članom

Smo pač v času, ko predsodki popuščajo, ko njihova veljavnost pomenja do take mere, da se ne zgražamo več nad določenimi dejanji, ki so se do pred kratkim zalili javno mnenje in ki so povzročali marsikatero neveselost bolj naprednim mladencem ali mladencem. In tu mislimo predvsem na uveljavitev naturizma ali nudizma, ki si iz leta v leto več število privraticev. Zlat pa italijanski zakonik se ne dopušča, da bi se na italijanskih plažah kopali nemoteno prepričani sončnim žarkom popolnoma goli, kvečjemu se tu pa tam pojavijo kakšni prekriti primeri nudizma. Res, da na tržaškem ozemlju obstaja dva solarija: Ausonia in Excelsior, kjer se ženske sončijo gole, a tu dva prostora sta le terasi s ploščicami in lesenim podom, ki nimata primerjave s plažo. Za osvežitev v morju si je treba zopet najeti kopalke. Pa smo tako spet na starem.

Popolnoma drugače pa je že nekaj deset kilometrov do italijansko-jugoslovanske meje. Prve nudistične plaže se pojavljajo že na umskem nabrežju in si sledijo številne preko Novega grada in Poreča do Pulja, Senja in dalje po dalmatinski obali do Dubrovnika in se čez pa po vseh dalmatinskih otokih.

Ni le moda ali kak ekskluzivizem, ki se razpne v zadnjih letih, pač pa resnična volja po pristnosti, na ravnam življenju, po odpravi izumetničenih predsodkov in ponarejenih moralizmov, ki jih je dolga pot zgodovine prenašala iz dobe v dobo. Prebivalci severnih delov so se zavedali pred nami, da je absurd obdržati med sončenjem prikrite nekatere dele telesa, saj konec koncev se med tolikimi milijardami razlikujemo med sabo le dvoje vrst ljudi.

Po prvih uspehih nudističnih plaž, so jugoslovanske oblasti spreminjale ali celo dograjevale nove nudistične kampinge. Uspeh se je pojavil, saj so ti kljub vsej svoji veliki količini prenatrpani, da je v polni sezoni prava sreča dobiti senčni prostor za šotor ali rulotko. Najbolj znani nudistični kampingi na področju Istre so že nekaj let delujoči «Solaris» med Novim gradom in Porečem, nekaj kilometrov stran kamping «Uluka», za Porečem dobimo

«Funtano», pri Vrsarju pa svetovno znani «Koversada», ki je menda tudi največji na jugoslovanskih tleh. Tu se zbirajo turisti vseh narodnosti. Največ je Nemcev, Holančev, Avstrijcev, nekoliko manj Francozov, Britancev, Švicarjev; jugoslovanske evidencije tablice nosijo predvsem kratice slovenskih mest, iz letalskih prisotnosti. Največ je seveda iz Tržačanov ali drugih prebivalcev naše dežele, ki jih poleg sprosta plaže priteguje tudi izredno čistota. Posebno lani in letos pa se je pojavila tudi veliko drugih italijanskih državljanov.

Kot zanimivost naj navedemo, da obstaja v Trstu posebno naturistično združenje «Liburna» s sedežem na Pendice dello Scoglietto 2, ki deluje že od leta 1968 dalje. Od ustanovitve, ko je imela svoje urade še v Ul. Imbriani, do danes, se je v to združenje včlanilo nekaj več kot 500 ljubiteljev naturističnih načel, ki imajo s člansko izkaznico izredne ugodnosti skoraj v vseh naturističnih kampinških istrske obale do Medulina. Se do pred nekaj leti so organizatorji prirejali križarjenja po Jadranu do grških otokov po izredno nizki ceni, se sedaj pa velja izkaznica za popuste pri nakupih v nekaterih tržaških trgovinah.

Kako pa si priskrbiš to izkaznico? Najraje, da se v uradih naturističnega združenja predstavi pri družini, saj posameznik dodeli izkaznico le s težavo, če ni ta v spremstvu katerega drugega člana. Tako mora posameznik plačati letno vstopno 6.000 lir, par ali tričlanska družina pa 10.500 lir. Seveda preden sprejmemo novega člana se upravniki svet med sabo pomeni in ugotovi, če res lahko ta pride mednje.

Saj biti naturist še ne pomeni imeti pogum sprehajati se sproščeno po «goli» plažah s težnjo po opazovanju, ampak predati se načelom, ki jih nudi narava, vzgajati se in v druge v tem smislu, torej obnašati se človeško, kot pač narava je zakon narave, saditi drevesca, ki je to potrebno, vzdrževati naravne parke in obiskovati se pristne točke naše bližnje okolice. In med te spadajo še nedotaknjene in naravne plaže jugoslovanske obale. (kt)

NA VELIKI ŠMAREN V TRSTU

Od nedelje do torka «šagra sardele»

Koncerti godbe na pihala «G. Verdi» nastopi «folk» pevcev in zboru «Alabarda»

Tudi letos organizira avtonomna letovistična ustanova ob velikem šmarnu «šagra sardele» na Trgu Cavana, na Trgu Unità in na pomolu Pescheria. Šagra se bo začela v nedeljo, 13. avgusta, nadaljevala se bo v ponedeljek, v torek pa se bo zaključila. Z razliko prejšnjih let, se je organizator praznikov zaradi finančnih težav odpovedal ob ognjenetu. Za pripravo ribjih jedi so bili tokrat zadolženi: brata Balotini, brata Degressi in družina Marzina. Kioski, v katerih bodo postregli z najrazličnejšimi ribami in vino, bodo nameščeni vzdolž pomola, na katerem bodo organizatorji postavili tudi 50 m dolgo mizo. Vsaki večer bodo obiskovalce kratkoročni «folk» pevca Elvia Dudine in Toni Pastorevichio, zbor «Alabarda» pod vodstvom zborovodje Eustachia in «Refolo» V torek zvečer bo nastopil Lorenzo Pilat z izbranimi tržaškimi pesmi. Vse tri dneve se bo praznik začel ob 19. uri, zaključil pa ob 23. uri, razen v iz-

zjemnih primerih, ko ga bodo organizatorji podaljšali najdlje do polnoči. Obiskovalci «šagre sardele» bodo lahko na Trgu Unità prisluhli trem koncertom mestne godbe «Giuseppe Verdi» pod vodstvom Lidiana Azzoparda, ki bo vsak dan ob 20. ure do 21.15 izvajala vojaške in simfonijske koračnice. Druge godbe Verdi nastopila na Trgu Unità pod vodstvom Hansa Walterja Kampella, znanega bavarskega dirigenta, ki se o predstavlja občinstvu z arizami iz opere «Rose Marie» in drugimi znanimi koračnicami. V okviru «šagre sardele» do prvič v našem mestu izvajali na Trgu Cavana glasbeno kmetijo «La duchessa di Miramar» Danteja Cuttinja, z glasbo Alessandra Sidericudija. Orkester bo vodil avtor sam, pel pa bodo sopran Nerina Pellizon Fragiacomo (Marina), mezosopranistka Maria Valiet (Leta), tenorist Carlo Biasini (Roberto), bariton Fausto Cusati (Calogero) in komični bariton Giorgio Matosel (Giacometto ad. Cavana).

Drevi v Štivanu Komorni zbor gledališča Verdi
V štivanjski gotski cerkvi se nadaljujejo poletni koncerti, ki jih prireja avtonomna letovističarska in turistična ustanova devinsko - nabrežinske občine. Drevi ob 21. uri se bo občinstvu predstavil Komorni zbor gledališča Verdi, ki bo izvajal Brahmovsko, Petrasijeva, Bertokova, Viozjevja in Illersbergova dela. Pod taktirko zborovodje Andree Giorgija bodo peke sopraniste Liliana Del Piero, Eugenia Lozzi, Emilia Milli, Nerina Pellizon in Loreddana Sambro; alto Edda Bradaschia, Wilma Brandolini, Liliana Cioni in Mirella Laurenti; tenorist Armando Agolanti, Ennio Brunati, Giulio Cannata, Emilio Mion in Rolando Mion; bas Eremio Amori, Giancarlo del Fabbro, Paolo Loss in Alberto Peretti.

Krščanska demokracija grozi s krizo sredinske koalicije v goriški občini

Bo Krščanska demokracija preučila vse svoje odnose s PSDI? - Pokrajinski svet Slovenske skupnosti za nadaljevanje pogajanj s sredinskimi strankami

Kot smo že večkrat poročali je odločitev tržaških socialdemokratov da sodelujejo v levičarski koaliciji v tržaški občini, čeprav ne neposredno, marveč s aktivno zunanjo podporo in po podpisu trojnega pakta s komunisti in socialisti, vzbudila veliko negotovost v posoki krščanski demokraciji in tudi v republikanski stranki. V zelo polemičnem vzdušju se je sinoči sestalo pokrajinsko vodstvo krščanske demokracije in kot vemo je na tem sestanku pokrajinski tajnik KD Bruno Longo predlagal preverjanje odnosov te stranke s socialdemokracijo v vseh izvoljenih upravah in tudi v tistih upravah, ki so posledica razmerja sil v občini in na pokrajini. Preprosto povedano je Longo predlagal razbičje koalicije v goriški občini in tudi predlog položaja v goriški hranilnici, v goriški bolnišnici, v goriški industrijski enoti, v romskem letališču, v tržaški bolnišnici, itd. Demokristjani namreč menijo, da socialdemokrati preveč izkoriščajo oblastne pozicije in da jim je treba enkrat za vselej povedati, da se morajo držati zavezništev na koraken način.

Demokristjani so namreč predlagali, da bi tržaško občino upravljali komunisti in socialisti, podpirali pa naj bi jih demokristjani, socialdemokrati in republikanci. PSDI pa se je odločila za direktno sodelovanje v levi koaliciji in to je demokristjane razočalo. Pokrajinski tajnik PSDI Compagnone nam je večkrat dejal, da je linija njegove stranke premočrtna, nasprotna komunističnim upravam in da je razmerje sil narekovalo v tržaški občini izbiro leve koalicije, na pokrajini pa izbiro sredinske koalicije.

Po sestanku pokrajinskega vodstva KD se je sestel mestni odbor te stranke za Gorico in tam je bilo napovedano odprtje krize v goriški občinski upravi. Sestankom mestnega odbora KD se je pričel šele ob 21. uri, zato nimamo še podatkov ali je od sklepa o odprtju krize sploh prišlo.

Tržaški se je v torek zvečer sestalo tudi vodstvo krajevne sekcije republikanske stranke in tu so zelo odločno obsodili sklep tržaških socialdemokratov. Niso pa na tem sestanku bili prisotni pokrajinski voditelji PRI.

V torek zvečer se je v Gorici sestalo tudi pokrajinski svet Slovenske skupnosti pod vodstvom predsednika Gradimira Gradnika. Z večino glasov (15 za, 1 proti, 5 vzdržanih) so člani tega sveta sprejeli sklep o nadaljevanju pogajanj s KD in drugimi sredinskimi strankami in izsklenju možnosti vstopa svetovalec SSK v občinski odbor v Gorici in v pokrajinski odbor v Gorici. Možnost sodelovanja v teh dveh upravah pa povezujejo z vstopom dr. Dragi Stoka v ožji deželni odbor. Na tokovec sestanku pokrajinskega sveta SSK so ugotovili, da ni dostojno misliti za pogajanja z drugimi strankami, dobila pozitivnega odgovora na zahteve te stranke. Demokristjani, socialdemokrati in republikanci so namreč predlagali prenos industrijske cone s štandarskega področja na desni breg Soče, postopno izvajanje del na avtoportu in brezplačno gradnjo - zamenjavo kmečkih hiš na Jeremitišču na zemljišču letališča in zamenjavo odvzete kmečkih zemljišč na stanfinskem področju z drugimi na področju letališča; to pa za tiste, ki želijo nadaljevati kmečko dejavnost.

Prav tako so zahtevali, da bi zemljišča Stročiča v Ulci Campi izključili iz načrtov za gradnjo hiš, ki jih Medleni ko so pre-dmo-kristjani našli vsaj možnost za diskusijo o morebitnih spremembah, ki bi se nanašale na socialdemokrate in republikance na gluh ušes. Pogajanja se niso zaključila, nadaljevanje bo bodo, vendarle ob upoštevanju tle pogojev.

V nekaterih političnih krogih v Gorici sicer menijo, da bo Slovenska skupnost skoro gotovo vstopila v sredinsko koalicijo, to še bolj če pride od izstopa socialdemokratov. Mnenja o tem vprašanju so bila na seji pokrajinskega sveta SSK deljena. Izvedeli smo tudi, da je politični tajnik SSK za Goriško Marjan Terpin dal ostavko na to funkcijo.

Goriški politični avgust je torej še precej vroč. Nekateri so napovedovali da bodo razni župani izvoljeni že v tednu od 20. do 27. avgusta, sedaj uganjeje biti te napovedi brez vsakršnega uspeha.

Nemški sindikalisti so bili v Novi Gorici
Na povabilo republikanskega sveta zveze sindikatov Slovenije se nudi na obisku v Sloveniji delegacija DGB (nemške zveze sindikatov) dežele Baden - Wurtenberg, ki jo vodi predsednik sindikatov Lothar Zimmermann. V delegaciji pa so še Manfred Hackl, predsednik DGB mesta Stuttgart, Helmut Hickler, pravni svetovalec pri DGB Baden - Wurtenberg in Gerhard Schäfer, ki je odgovoren za mednarodne stike pri DGB Baden - Wurtenberg.

Potem ko so gostje Zvezne republike Nemčije že obiskali tolimsko občino, med drugim so si ogledali Brežinjo in se pogovarjali o vlogi sindikatov pri «novi potresnega območja, so bi» večerjajo gostje občinske sindikalne sveta iz Nove Gorice, med drugim so si ogledali tovarno pohištva Meblo v Kromberku, zatem pa jih je sprejel prednik skupščine občine Nova Gorica Zdež Šušmetl.

Sicer pa je sodelovanje med nem-

ško sindikalno zvezo pokrajine Baden - Wurtenberg in republikanskim svetom zveze sindikatov Slovenije že od leta 1973. Poleg stikov na ravni republike pa poteka sodelovanje mestnih oziroma občinskih sindikalnih organizacij Kranja, z mestom Villigen - Schveningen, Maribora z Heilbronom ter Nove Gorice in Celja z mestoma Kostanz in Singen, ki že tretje leto organizirajo študijsko izmenjavo mladih sindikalnih aktivistov.

Eden izmed razlogov, da je sodelovanje med republikanskim svetom Zveze sindikatov Slovenije in nemško zvezo sindikatov tako tesno je prav gotovo dejstvo, da v pokrajini Baden - Wurtenberg dela okoli 19 tisoč delavcev iz Slovenije. Leti so dobro organizirani v klubih. Se posebej je aktiven klub Triglav.

Danes bodo gostje iz ZRN obiskali Lipico in slovensko obalo, jutri pa bodo imeli zaključne pogovore s predsednikom republikanskega sveta sindikatov Slovenije Vinkom Hafnerjem.

Nadškof msgr. Cocolin daroval mašo zadušnico za pokojnim papežem

Na sinočnji maši zadušnici za pokojnim papežem Pavlom VI. v goriški stolnici je goriški nadškof msgr. Cocolin v svojem priložnostnem govoru, potem ko je spregovoril o vrlihah pokojnika na strogo verskem področju, dejal tudi, da so bila njegova apostolska povelja dokaz, da je hotel živeti sredi sodobnega sveta z njegovimi težavami, da je našel stik s kulturnim, političnim in delovnim svetom.

Pavel VI. ni sedel na katedro, je dejal msgr. Cocolin, marveč je bil učitelj, ki je hodil v šolo s časom. Ob priliki spovedanja obiska v naših krajih je papež Pavel VI. poudarjal, da je bila naša zemlja že od vsega začetka stičišče raznih narodov, ki so se združevali na verskem področju v oglejskem patriarhatu.

Je način obračunavanja odpravnine državnih uslužbencev protustaven?
Pokrajinski sindikat upokoencev CISL je te dni izdal tiskovno poročilo, v katerem obvešča, da je rimski pretor sprožil pred ustavnim sodiščem postopek glede ustavnosti obračunavanja odpravnine bivšim državnim uslužbencem. Računa se namreč na osnovi 80 procentov zadnje plače, namesto na celotni plači.

Sindikat svetuje zato državnim upokoencem, ki so pred kratkim stopili v pokoj, da v pričakovanju ugodne razsodebe ustavnega sodišča, s priporočnim pismom zahtevajo od zavoda ENPAS, da jim plača razliko.

Nove obveznosti delodajalcev
Pokrajinsko vodstvo zavoda za socialno zavarovanje INPS v Gorici opozarja, da morajo delodajalci ob predložitvi trimesecne prijave za socialne prispevke navesti tudi davni kodeks ter vpisno številko INAM ali INAIL za vsakega zaposlenega.

Novi obveznosti delodajalcev
Pokrajinsko vodstvo zavoda za socialno zavarovanje INPS v Gorici opozarja, da morajo delodajalci ob predložitvi trimesecne prijave za socialne prispevke navesti tudi davni kodeks ter vpisno številko INAM ali INAIL za vsakega zaposlenega.

ZA RAZVOJ ŽIVINOREJE NA GORIŠKEM KRASU
Z boljšim izkoriščanjem zemlje bi na Vrhru redili 150 glav živine
Pogovarjali smo se s poslednjim pravim kmetom na Vrhru

Večkrat pišemo v našem dnevniku o kmetijstvu, predvsem o vedno hujši krizi, ki jo preživlja ta gospodarska panoga v naših krajih. V Standrožu prihaja do razlaščenja kmetijske zemlje, kar ni negativno samo iz narodnoobrambene vidika, ampak ima tudi zelo boleče gospodarske posledice za naše kraje. Ni dolgo tega, ko smo pisali o astronomskih cenah železnice na goriškem zelenjavnem trgu. Če bomo še naprej tako iracionalno razpolagali z že tako omejenim zemljiškim fondom, bo prav kmalu postal krožnik fiziola luksus. V tem zapisu pa se srečujemo s problemom kmetijstva na Krasu. Kot primer smo vzeli Vrh. Obrnili smo se na edinega celodnevno kmeto v vasi, da bi si v pogovoru z njim ustvarili vsaj približno sliko o kmetijski dejavnosti na Krasu. Dominik Čotič se je čutil skoraj dolžnega, da odgovarja na naša vprašanja, saj se nismo mogli ohraniti na nobenega drugega. Nairene smo ga vprašali koliko glav živine ima in kako se preživlja. «Sedaj imam na razpolago dva vola, s katerima pomagam ostalim vaščanom, ki se po delu še ukvarjajo s kmetijstvom. Navadno nimam oram, ob rujem ali pa jim vozim domov krmo, pozimi jih tudi pomagam voditi drva iz gozda. Tu navadno od pove vsa mehanizacija in morajo poklicati na pomoč moje vole. Lahko rečem, da sta vprežena vola

Delodajalci, ki zaposlujejo samo hišne pomočnice, lahko navedejo samo davčni kodeks.

Zakonski dekret z dne 6. julija leto, določa, da morajo delodajalci sporočiti omenjene podatke s trimesečno prijavo, ki jo bodo predložili do 10. oktobra. Za nečetne podatke, kakor tudi za zamude pri predložitvi prijave in vplačilu prispevkov so predvidene denarne kazni.

Konzorcij za zaščito brških in posoških vin obvešča, da je še nekaj prostih mest za poučni izlet, ki bo od 28. do 29. avgusta v vinorodni okoliš Frascati. Podrobnejša poasnila nudijo na sedežu konzorcija, Ul. Duca d'Aosta 113, tel. 87127.

Šole bodo odprli 19. septembra
Prosvetno ministrstvo je sporočilo vsem šolskim skrbnikom, da se bo 19. septembra začel pouk na osnovnih, nižjih srednjih in višjih srednjih šolah. Ta datum naj bi upoštevali tudi v dveh naslednjih šolskih letih.

Šole bodo odprli 19. septembra
Prosvetno ministrstvo je sporočilo vsem šolskim skrbnikom, da se bo 19. septembra začel pouk na osnovnih, nižjih srednjih in višjih srednjih šolah. Ta datum naj bi upoštevali tudi v dveh naslednjih šolskih letih.

IZVAJANJE NAČRTA KONZORCIJA CAFO

ŽE V PRIHODNJEM LETU METAN V ŠTIRIH OBČINAH NA GORIŠKEM

Dela na področju Gradišča, Fare, Šempetra ob Soči in Vileša

V prvih mecih prihodnjega leta bodo prva gospodinjstva na področju občin Gradišče, Fara, Vileš in Šempetra ob Soči že priključili na plinsko omrežje. Pred dobrim mesecem so stekla dela za graditev dekompresijskih postaj ter postavitve glavnih vodov, kar naj bi zaključili do konca leta, ko bodo začeli urejati priključke. Dela opravljajo po nalogu konzorcija Cafo, specializirano podjetje iz Bologne in bodo veljala nad 500 milijonov lir. Deloma jih bodo krili z deželnimi prispevki.

Pri tem naj navedemo, da ima konzorcij že pripravljen globalni načrt za napeljevanje metana v štirinajst od skupnih šestinajstih občin, članice konzorcija. Izpadla bi le Števerjan in Dolence, kar bi priključitev teh dveh krajev predstavljala prevelik strošek. Zato pa bo bolj gospodarno vzeti v poštev možnost priključitve na že obstoječa omrežja. Za Števerjan bi prišlo v poštev goriško plinsko omrežje, za Dolence pa povezava z Manzanom ali S. Giovanni.

Pred tremi leti, ko je bil globalni načrt izdelan, naj bi celotna naloga veljala okoli 1,1 milijarde lir. Sprva splošnega porasta cen materialov in storitev, bo to danes precej dražje.

Pri ravnanju konzorcija Cafo, Blasonu, smo se te dni pozanimali, zakaj so začeli z gradnjo plinskega omrežja prav v omenjenih štirih občinah.

«Izbirajo je narekovala ekonomska računica. Ob upoštevanju razpoložljivih sredstev je bila taka izbira najboljše. Na štiri dekompresijske postaje bomo v drugi stopnji izgradnje lahko priključili še nekaj bližnjih občin».

ZA RAZVOJ ŽIVINOREJE NA GORIŠKEM KRASU
Z boljšim izkoriščanjem zemlje bi na Vrhru redili 150 glav živine
Pogovarjali smo se s poslednjim pravim kmetom na Vrhru

Večkrat pišemo v našem dnevniku o kmetijstvu, predvsem o vedno hujši krizi, ki jo preživlja ta gospodarska panoga v naših krajih. V Standrožu prihaja do razlaščenja kmetijske zemlje, kar ni negativno samo iz narodnoobrambene vidika, ampak ima tudi zelo boleče gospodarske posledice za naše kraje. Ni dolgo tega, ko smo pisali o astronomskih cenah železnice na goriškem zelenjavnem trgu. Če bomo še naprej tako iracionalno razpolagali z že tako omejenim zemljiškim fondom, bo prav kmalu postal krožnik fiziola luksus. V tem zapisu pa se srečujemo s problemom kmetijstva na Krasu. Kot primer smo vzeli Vrh. Obrnili smo se na edinega celodnevno kmeto v vasi, da bi si v pogovoru z njim ustvarili vsaj približno sliko o kmetijski dejavnosti na Krasu. Dominik Čotič se je čutil skoraj dolžnega, da odgovarja na naša vprašanja, saj se nismo mogli ohraniti na nobenega drugega. Nairene smo ga vprašali koliko glav živine ima in kako se preživlja. «Sedaj imam na razpolago dva vola, s katerima pomagam ostalim vaščanom, ki se po delu še ukvarjajo s kmetijstvom. Navadno nimam oram, ob rujem ali pa jim vozim domov krmo, pozimi jih tudi pomagam voditi drva iz gozda. Tu navadno od pove vsa mehanizacija in morajo poklicati na pomoč moje vole. Lahko rečem, da sta vprežena vola

dili sedaj na Vrhru?»
«Po mojem tudu nad 150, večji del leta bi se lahko živina pasla po gmajni, na zapuščene njive pa bi posejali deteljo. Od tega bi se lahko preživljalo - tudi deset družin. Vendar bi bilo treba ustanoviti združenje, v kateri bi združili različna posestva. Lahko bi izkoristili starejši ljudi in otroke ali tudi tiste, ki niso sposobni za delo v industriji, da bi pasli živino. Tudi živina je kapital in lahko nudi za služek».

«Kaj pa mislite o mladih, ki se ne odločajo več za delo na kmetih?»
Tudi ta odgovor je bil poudarjen s tisto istostjo, ki je značilna za kmetje in ne pozna na pol izrednih besedi. «To moramo današnja mladiha nimajo volje delati. Mi smo bili navajeni drugačnega bivanja za kruh. Večkrat smo bili lačni, delali pa smo začeli že skoraj takoj, ko smo shodili. Najprej smo morali voditi živino na pašo, nato pa delati na polju. Danes pa mladim tega ni treba, sicer je tako bolje, upamo, da bo trajalo. Bojim se pa, da bo mo moral ponovno začeti obdelovati zemljo, dovolj, da pogledamo na ladjedelnico».

«Mislite, da se skrbi dovolj za razvoj kmetijstva?»
«V zadnjem času se posveča kmetijstvu večjo pozornost, vendar pa mislim, da bi morali več, predvsem na takšnih področjih, kot je Kras».

Karlo Devetak

LE DELNO ZADOLVOLJSTVO V TOVARNAH MARALDI

Rešujejo predvsem sladkorne tovarne - Ni še načrta za razvoj kovinskih tovarn tega koncerna

Enotni sindikat kovinarjev meni, da je bila le delno rešena z odločitvami ministrstva za delo v Rimu kriza tovar

Madžarsko odpiranje nasproti Avstriji

BUDIMPEŠTA — Madžarska se je torej opogumila in se odpira na Zahod zares, pa čeprav za sedaj le v smeri ene države, v smeri Avstrije, kar pa je tudi popolnoma razumljivo. Tujec, ki se nekoč bolj na dolgo zadržal v Budimpešti, bo opazil, da Madžarska drugače ravna s tujimi državljani kot s ostalimi svetom. Ti dve državi sta Finska in Avstrija. Pravzaprav opazijo to razliko v odnosu uradne in neuradne Madžarske do Fincev in Avstrijcev. Za Fince na Madžarskem trdijo, da so njihovi sorodniki in res finski jezik ne spada v območje indoevropskih jezikov, kamor ne spada niti madžarski jezik. Potemtakem so Madžari in Fini vsaj posredno nekakšni sorodniki. Z Avstrijci pa so Madžari dolgo živeli pod skupno kapo, namreč v okviru iste cesarske kraljeve monarhije — stare Avstro-Ogrske. Zato Madžari v Avstriji kupimo steklenico te kipeče vode, največkrat niti ne pomislimo, od kod je domača ta pijača, ki tako seče po ustih in nosu, od kdaj jo pijemo in podobno. In vendar, ki čeprav samo voda, ima svoj rojstni kraj, svojo domovino. Ta kraj so Radenci, domovina pa Pomurje, ki leži v severozahodnem delu Slovenije. Prav blizu Radencem teče reka Mura, ki na svojem potu proti vzhodu do Madžarske meje pa se razprostira slovenski del nekdanje Panonije. Središče Pomurja je Murska Sobota, zelo lepo in živahno mesto in središče dežele.

Zdravilno moč radenske vode je ugotovil neki zdravnik — Karel Henn — že leta 1832; in prvi vrelce — zmeraj na pobudo, omenjena zdravnik — so zajeli leta 1865, kar izpričuje obeležje v tamkajšnjem parku; zdravilišče pa deluje od leta 1882.

Voda prihaja na dan iz mnogih izvirov ali vrelcev, ki pa so vsi zajeti in izkoriščeni, bodisi za pitje in kopanje v zdravilišču, bodisi za prodajo doma in izvoz v tujino. Ki stalno narašča. Vstreljenec radenske vode se vsi v novem modernem obratu v Boracih, blizu Radencem in kot so nam povedali, napolnijo v sezonskem času nad polgred milijon steklenic na dan. Ogledali smo si to ogromno napravo in ker je bila vsa v polnem pogonu, se je zdelo kot bi gledali kolešče ogromne ure; vse se je gibalo in se premikalo, steklenice so krožile in se pomikale od ene ga Madžari na Dunaju svoj kulturni center, Avstriji pa ga prav sedaj pripravljajo in urejajo.

Ne smemo pozabiti steklenih občasnih manifestacij, kot so na primer gostovanja umetnikov in sportnikov v Budimpešti oziroma na Dunaju, ali pa budimpeštanskih tednov na Dunaju in dunajskih v Budimpešti. Osnova za te kulturne in tudi druge stike nudi gospodarsko sodelovanje med obema državama, ki stalno narašča. Avstrija je za Zvezo republik Nemčije najmočnejši ekonomski partner Madžarske na Zahodu. Na nedavnem seju v Budimpešti je bilo navzočih 28 držav. Najmočnejše je bila zastopana Avstrija. Med Avstrijo in Madžarsko je bilo doslej podpisanih več sto pogodb o kooperaciji in o izrabljanju raznih licenc.

Ukinitev vizumov, ki bo začela veljati z novim letom, pa ni le korak dalje v medsebojnem zbljevanju teh dveh držav, pač pa predstavlja tudi problem, ki bo od Madžarske zahteval kak napor več. Madžarska je že z začetkom letošnjega leta ukinila obvezno vnošnega denarja za državljane iz zahodnih dežel. S tem se je obdala v nepovoljniji položaj glede zbiranja zahodnoevropskih deviz. Nikakršna tajnost ni, da madžarska valuta na prostem trgu drugače kotira kot na uradnem. Ker je madžarska valuta v Avstriji veliko cenejša kot bi morala biti po uradni menjavi, se že sedaj dogaja, da Avstrijci ob svojih obiskih zahodnih predelov Madžarske dobesedno izpraznejo tamkajšnje trgovine, ker s svojim na Dunaju poceni kupljenim madžarskim denarjem pokupijo vse, ko pa je tu, da sicer prehranimo in še marsikatero blago na Madžarskem veliko cenejši kot v sicer dragi Avstriji.

Toda s tem mora Madžarska računati, saj se po navadi v določenem časovnem razdobju cene u ravna, odpiranje meje pa se bo v razmeroma kratkem času tudi Madžarski izplačalo.

Sicer pa je Avstrija omogočila Madžarski kredit v višini 300 milijonov dolarjev, ki jih bo Madžarska porabila za to, da bi izboljšala svoje turistične zmogljivosti, ki bodo služile ob večjem obisku avstrijskih ljudi na Madžarskem.

ZAMEJSKI ABITURIENTI NA PLITVICAH

Letošnji maturanti s slovenskih šol so se kot druga leta odpravili 23. julija na potovanje po matični deželi. O njihovih nepozabljenih vtisih iz Bosne, Dubrovnika, Dalmacije in drugod smo že obširno pisali. Na poti proti domu pa so se mladi fantje in dekleta ustavili tudi v nacionalnem parku, pri slovitih Plitvskih jezerih, kjer so se tudi fotografirali pod enim izmed tamkajšnjih številnih slapov

NEKAJ DNI PRIJETNEGA BIVANJA V RADENCIH IN OKOLICI

Pravi velikan zdravilne vode ni zanimiv le kot zdravilišče

Kmalu bo že sto let, odkar zdravilišče deluje - Vinorodni kraji z odlično kapljico - V tem delu Slovenije se je rodilo tudi veliko zelo znanih ljudi

Ko v gostilni naročimo kozarec radenske, ali v prodajalni kupimo steklenico te kipeče vode, največkrat niti ne pomislimo, od kod je domača ta pijača, ki tako seče po ustih in nosu, od kdaj jo pijemo in podobno. In vendar, ki čeprav samo voda, ima svoj rojstni kraj, svojo domovino. Ta kraj so Radenci, domovina pa Pomurje, ki leži v severozahodnem delu Slovenije. Prav blizu Radencem teče reka Mura, ki na svojem potu proti vzhodu do Madžarske meje pa se razprostira slovenski del nekdanje Panonije. Središče Pomurja je Murska Sobota, zelo lepo in živahno mesto in središče dežele.

Zdravilno moč radenske vode je ugotovil neki zdravnik — Karel Henn — že leta 1832; in prvi vrelce — zmeraj na pobudo, omenjena zdravnik — so zajeli leta 1865, kar izpričuje obeležje v tamkajšnjem parku; zdravilišče pa deluje od leta 1882.

Voda prihaja na dan iz mnogih izvirov ali vrelcev, ki pa so vsi zajeti in izkoriščeni, bodisi za pitje in kopanje v zdravilišču, bodisi za prodajo doma in izvoz v tujino. Ki stalno narašča. Vstreljenec radenske vode se vsi v novem modernem obratu v Boracih, blizu Radencem in kot so nam povedali, napolnijo v sezonskem času nad polgred milijon steklenic na dan. Ogledali smo si to ogromno napravo in ker je bila vsa v polnem pogonu, se je zdelo kot bi gledali kolešče ogromne ure; vse se je gibalo in se premikalo, steklenice so krožile in se pomikale od ene ga Madžari na Dunaju svoj kulturni center, Avstriji pa ga prav sedaj pripravljajo in urejajo.

Ne smemo pozabiti steklenih občasnih manifestacij, kot so na primer gostovanja umetnikov in sportnikov v Budimpešti oziroma na Dunaju, ali pa budimpeštanskih tednov na Dunaju in dunajskih v Budimpešti. Osnova za te kulturne in tudi druge stike nudi gospodarsko sodelovanje med obema državama, ki stalno narašča. Avstrija je za Zvezo republik Nemčije najmočnejši ekonomski partner Madžarske na Zahodu. Na nedavnem seju v Budimpešti je bilo navzočih 28 držav. Najmočnejše je bila zastopana Avstrija. Med Avstrijo in Madžarsko je bilo doslej podpisanih več sto pogodb o kooperaciji in o izrabljanju raznih licenc.

Ukinitev vizumov, ki bo začela veljati z novim letom, pa ni le korak dalje v medsebojnem zbljevanju teh dveh držav, pač pa predstavlja tudi problem, ki bo od Madžarske zahteval kak napor več. Madžarska je že z začetkom letošnjega leta ukinila obvezno vnošnega denarja za državljane iz zahodnih dežel. S tem se je obdala v nepovoljniji položaj glede zbiranja zahodnoevropskih deviz. Nikakršna tajnost ni, da madžarska valuta na prostem trgu drugače kotira kot na uradnem. Ker je madžarska valuta v Avstriji veliko cenejša kot bi morala biti po uradni menjavi, se že sedaj dogaja, da Avstrijci ob svojih obiskih zahodnih predelov Madžarske dobesedno izpraznejo tamkajšnje trgovine, ker s svojim na Dunaju poceni kupljenim madžarskim denarjem pokupijo vse, ko pa je tu, da sicer prehranimo in še marsikatero blago na Madžarskem veliko cenejši kot v sicer dragi Avstriji.

Toda s tem mora Madžarska računati, saj se po navadi v določenem časovnem razdobju cene u ravna, odpiranje meje pa se bo v razmeroma kratkem času tudi Madžarski izplačalo.

Sicer pa je Avstrija omogočila Madžarski kredit v višini 300 milijonov dolarjev, ki jih bo Madžarska porabila za to, da bi izboljšala svoje turistične zmogljivosti, ki bodo služile ob večjem obisku avstrijskih ljudi na Madžarskem.

Zdravilni učinki te vode, strokovno zelo sposobno zdravniško osebje, sodobne naprave za preglede (diagnoste) in pa lepo, mirno okolje, vse to skupaj je pripomoglo, da so Radenci zasloveli tudi daleč izven mej domovine in postali prava zelenica (oaza) miru v sedanjem hrupnem času potrošniškega življenja.

Radenci se v zadnjih letih zelo razvijajo in seveda tudi urbanistično na naglo širijo; vse polno je novih hiš, in ker so vse obdane z vrtni, polnimi cvetja, je pogled na to res lep, kot na velik cvetličnjak. Tudi okolica je lepa in zanimiva. Obširna ravnina z žitnimi polji in gozdovi se razprostira daleč naokrog, le na južni strani se dviga nizko gričevje, nad katerim kraljuje kakih 65 m visok grčični kapelica imenovan. Rer, prekrasen je ta gričevnat svet, ves pokrit in obdelan z vinogradi, med katerimi so raztresene posamezne hiše in zasejki in slika, ki jo tukaj gledamo, ostane človeku v nepozabnem spominu! Zelo je pred nam na dan to lepo pokrajino neurje s točo povsem oklestilo.

Ko sva bila s prijateljem Danilom na zdraviljenju v Radencih, sva zelo rada pešala po tem slikovito gričevju, zlasti se je k nam z zdravilnico, zlasti se je k nam z zdravilnico — Nikolčeva — priporocila čim več hode.

Iz Radencem sva krenila na Janzev vrh, od tam na Kapelo, kjer sva počivala in uživala razgled na okolico, ter si privoščila kozarec odličnega kapeljčana. Po tem prijetnem opravilu in po zmeraj enako lepi, idilični pokrajini sva se vrnila domov — v Radence. Vsega približno 8 km sijajnega sprehoda, katerega priporočam tistim, ki bi jih zaneslo v Radence, in sem pripričan, da jim ne bo žal ne časa, ne truda.

To slikovito gričevje je le nekaj odsepek bolj znanih in obširnih Vinskih gor, od katerih ga loči dolina reke Ščavnice. In že ime samo nam pove, da so to znani vinogradni kraji, domovina znanih vin „ljutomercana“ in „črnezalečana“. To zadnje ime po gršču in naselju blizu Ljutomeru, da je nastalo v srednjem veku, ko da so skozi te kraje hodili kršarji, na pohodu v Sveto deželo in da so mnogi, prevzeti od lepote kraja in verjetno tudi od „dobre kapljice“, ostali raje kar tu, kot pa nadaljevati pot proti daljnim, nepoznanim deželim.

Ta del Slovenije je tudi v kulturnem pogledu zanimiv in reki bi „erodiventi“, saj so iz teh krajev mnogi zaslužni možje, zlasti na književnem področju. Med bolj znanimi so Stefan Kučnik (1873-1979), protestantski pisec; Leopold Volkmer (1741-1816), ljudski pesnik; Peter Dajnko (1787-1873), slovničar; Stanko Vraz (1810-1851), pesnik. Preseren sodobnik in prijatelj, ki pa se je pridružil lirskemu gibanju ter zapustil slovenski knjižni jezik; Anton Kremlj (1790-1844) naborni pisatelj; Fran Miklošič (1813-1891) slavni jezikoslovec; Radoslav Razlag (1826-1880) pesnik; Slavko Osterc (1895-1941) znani skladatelj sodobne glasbe in še drugi.

Na izletu po Pomurju, ki ga je priredila uprava zdravilišča, smo si ogledali v Vidmu ob Ščavnici zelo zanimivo razstavljeno kipiarske kolonije „Od Gubca do Lacka“, kjer so na ogled iz lesa izdelane upornine, vse na snov iz kmečkih upornikov. Tudi razstava „Forma v glasbo“ prikazuje obiskovalcu mnogo lepega, tako da je kar priporočljivo, ogledati si ta zanimivi kraj kipiarske umetnosti.

Toliko, kadar je govor o nemotiziranih gostih Radencem. Če pa prideš s lastnim vozilom ali pa prideš s kak prijateljem ali znanec s svojim vozilom, imaš okoli Radencem veliko zanimivih krajev, do koder lahko prideš v pol ali eni uri vožnje, tako na primer zasluži obiska cerkev v Bogojini, preprosta mala podeželska cerkev, ki jo je pred mnogimi leti preuredil vojaki Plečnik. Lep izlet iz Radencem je lahko v avstrijsko Gornjo Radgono, od koder se po razmeroma kratki vožnji pripelješ že na rob Gradišanske s hrvaškimi nemotiziranim prebivalstvom. V drugi smeri pa je vreden obiska Čakovci ali tudi Varazdin, ki je od Čakovca oddaljen le 15 km in kjer je zelo lepo pokopališče, ki ga obiskujejo ljudje iz vse Evrope, ker je pretežno večina nagrobnih spomenikov iz puspuna.

Naj omenim še dvojne značilnosti te prijazne deželice in sicer: ime na vasi in pa štorle. Imena deset in desetih vasi, ki se končujejo na „cis“, kot Radenci, Petanjci, Martjanji, Bodonci, Orehovci, Križevci, Banovci, Gerlinji in tako naprej. Nisem pa utegnil dognati, če ima ta, tako množično rabljena pridevniška končica kak krajevni ali zgodovinski izvor.

Druga značilnost pa so štorle. Te velike, a zelo redke ptice, črnašalke novorojenčkov, gnezdišče v Sloveniji samo vzhodno od Pohorja in v Pomurju, kjer naštejejo do 150 gnezdov vsako leto. Gnezda je videti največ na bišnih dimnikih in na telefonskih drogih. Res je zanimivo gledati, kako se ta na videz precej nerodna ptica elegantno spušta na svoj „dom“, ali na tla. Sploh ustvarja štorle — čeprav so redke — neki poseben odnos domačnosti in zaupnosti do ljudi, ob katerih živi, gnezdi in izvali novorojenčke.

Preživeti nekaj dni v tem zanimivem kraju, si okrepiti zdravje, ogledati slikovito okolico, občevati z zelo prijaznimi ljudmi — je res enkratno doživetje. Komur se nudi ta prilika, naj je ne zamudi.

LADO PREMRU

FILMSKI FESTIVAL V LOCARNU

Doslej najboljše izven tekmovalnja

Cassavettesova mojstrovina - Jugoslovanski film

(Naš dopisnik poroča)

Kot prvo stvar moramo zabeležiti nerhito, najhujšo, kar jih je bilo v italijanski švic zadnja leta in ki je za pol dneva onemogočila sam razvoj festivala v Locarnu.

Če pa preidemo na program, moramo festivalu priznati, da skuša izraziti izbor filmov, ki naj bi čim dosledneje predstavljali sodobne smeri „novog“, se pravi po proizvodnji neprivilegirane filma. Ali je potemtakem ta film danes v krizi, ko vendar izboru ni uspelo prikazati posebnosti dobrih stvari?

Res je, da srednji nivo ni najnižji, kot na tolikih drugih festivalih. Kljub temu pa zaostaja za filmi, ki jih festival prikazuje v obrobni odsekih, se pravi kot dela, ki niso pravi v postev za konkurenco. Razen prave retrospektive je tu tudi nekaj filmov, ki so jih predvajali na drugih festivalih.

Gre za drugi film režiserja, ki je tudi sodelavec pri scenarijih kolega Rajka Grlica, kateri pa sodeluje pri Karanovičevih filmih. Karanovič je uspešno ustvaril precej časa in iznajdljivo delo, v katerem je morda najpomembnejši za jugoslovanski film ne običajni pristop k ljudski kulturi. Vtis pa imam, da režiserju ni uspelo združiti omenjene prvine v dosleden film, kar potrjuje predvsem konec.

Med ostalimi filmi v tekmovalcu se je najbolje odrezal film iz Malija, Cisséjevo „Baara“, za njim pa madžarski film, Schifferjev „Cseplo Gyuri“. Zastojata film iz Iraka, Havelov „Hisa v oni ulici“, in francoski film Pascala Vidala „On efface tout...“.

Popolnoma nezadovoljiva sta japonski Hashimov „Spomlad pod zvezdami“ in brazilski Sennov „Diamante bruto“.

Rekel sem vendar, da so najboljše stvari, ki smo jih gledali doslej, v obrobni manifestaciji. Predvsem bi želel opozoriti na mojstrovino režiserja in igralca Johna Cassavettesa „Opening Night“ (Premiera), ki jo bo lahko spoznalo tudi občinstvo italijanskih kinematografov. Zenska protagonistka je zopet Cassavettesova žena Genia Rowlands, ki je res zaslužila na drado na berlinskem festivalu. Cassavetes je tu morda dosegel svoj ustvarjalni vrhunec. Dal nam je film, ki na najbolj briljanten in poglobel način oživi v našem desettletju smer am-riškega filma o spektaklu.

Izven konkurence se je prikazal tudi nagraden film v Taormini, „Regno di Napoli“ je geografsko italijanski film, posnet v Neaplju z italijanskimi igralci, proizveden pa je zapadnomoški film. Režiser je namreč že znani Verner Schroeter, ki je tokrat usmeril svojo ljubezen do barokne melodrame v uspel filmski nart, ki povezuje življenje nekatere neapelskih posameznikov in družin s pojavnimi političnimi dogodki. Gre nekako za uspešno varianto „Novecento“.

Po narodnosti hibridni proizvod je tudi Weberjev „Hotel-Locarno“, ki ga je švicarski režiser posnel v istoimenskem rimskem hotelu. Po modelu Namija Moretija gre za serijo komičnih „gagov“, ki jih igrajo v glavnem manj znani igralci. Le ponekod je komični učinek zadet. Končno bomo omenili še ameriški, kritično — poučni „Fearless“ (The Gardner's Son), ki ne najde filmske uspešne izraza.

Sredna moramo tudi tokrat opozoriti na izredni nivo slikovne retrospektive. Doslej so bila tu v glavnem na sporedu njegova predhollywoodska, predvsem nemška dela, ki že prajo o režiserjevi veličini.

S. G.

Prispevajte za
DIJASKO MATICO

RADIO VIZIJA

ITALIJANSKA TV		JUGOSLOVANSKA TV	
13.00	Poletni maraton	22.55	Hunt, Tina - Sara Kestelman. Umetnik solist: Mariano Rigillo v „Osamljenosti vratarja“
13.30	DNEVNIK	23.00	Ob koncu Dnevnika 2 - ZAD NJE VESTI
18.15	Italija s ptiče perspektive: TOSKANA	19.10	Ljubljana
18.55	Gli Zafra, glasbeno srečanje	19.10	I. Stravinski: „Pulcinella“
19.20	SILVIA TREH BRESTOV: „Deževni dan“	19.50	Ne prezrite
19.45	Almanah, Vremenska slika	20.30	Kaj morata moški in ženska vedeti o sebi
20.40	Posebna oddaja iz Chianciano: VI. nagrada Chianciano za radiotelevizijsko kritiko oddajo vodi Memo Remigi in Valeria Perilli	21.00	DNEVNIK
21.55	Posebna oddaja Dnevnika 1 Ob koncu DNEVNIK.	21.00	Film tedna: „Preiskava“ neoporečnem državljanu
Drugi kanal		22.50	Jazz za kranju: Trio Sam Rivers
13.00	Dnevnik 2 - OB 13. URI	23.20	DNEVNIK
13.15	Leo Ferré: Glasbena oddaja, ki jo vodi Leo Ferré	21.00	Otroški kotiček
18.15	Program za mladino	21.15	DNEVNIK
18.50	„Trije mušketirji“ po romanu Aleksandra Dumasa, 6. nadalj.	21.35	„Stroj časa“, celoveč. film
18.30	Spoznavajmo živali: GOS	21.50	Igrajo Rod Taylor, Yvette Nimeux, Alan Joung
19.10	KONNI IN NJEGOVI PRIJATELJI: „Sled“	23.20	„Človeško telo“, dokument.
19.10	TV film, režija H. Meewes Ob koncu Vremenska slika	23.50	Rock koncert: Janis Ian
19.45	Dnevnik - ODPRTI STUDIO	19.15	Čudno sedlo, otroška oddaja
20.40	„Supergul“ - Nastopajo Nick Carter, Patsy in Ten	20.30	DNEVNIK
21.15	VIDEOSERA	21.00	Paralele, aktualna oddaja
22.05	„Trije nepogrešljivi“	21.50	GRUNTOVČANI
	TV film, ki ga je režiral Graeme Clifford, v glavnih vlogah nastopajo Steed - Patrick Macnee, Purvis - Joan na Lumley, Gambit - Gareth	23.05	Sahovski komentar
		23.35	Koncert na dubrovniških poletnih prireditvah
		19.20	Program za mladino
		20.55	„Nesporazumi“, TV film
		22.45	„Giuseppe Balsamo“ po romanu Aleksandra Dumasa, 3. nadalj.

TRST A		RADIO 1	
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00	Poročila; 7.20 Dobro jutro po nase; 8.05 Prijeteljsko iz studija 2; 9.05 Včeraj in danes; 9.30 Govorno o manjšinah; 9.40 Rimska glasba; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.45 Guglielmo; 11.00 V. Levstik - „Zapiski Tine Gramontove“ - II. del; 11.35 Plošč dneva; 12.00 Glasba po želji; 13.15 Letošnja revija „Primorska poje“; 13.30 Od melodije do melodije; 14.10 B. Pahor: „Za temo“ - IV. del; 14.30 Mladi in glasba; 15.35 Plošče za najstnike; 16.30 Odprto knjigo pravljic; 17.05 Igra orkestra RTV Ljubljana; 17.30 Glasbena panorama; 18.05 Slovenska politična in socialna misel v dvajsetih in tridesetih letih; 18.25 Za ljubitelje operne glasbe.	7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00	Poročila; 6.00, 7.20 Sinoči, davi; 8.40 Včeraj in danes; 9.00 Radijski program; 9.30 Glasbeni program; 10.05 Glasbeni program; 10.30 Glasbeni program; 10.50 Glasbeni program; 11.00 Glasbeni program; 11.30 Glasbeni program; 11.50 Glasbeni program; 12.00 Glasbeni program; 12.30 Glasbeni program; 12.50 Glasbeni program; 13.00 Glasbeni program; 13.30 Glasbeni program; 13.50 Glasbeni program; 14.00 Glasbeni program; 14.30 Glasbeni program; 14.50 Glasbeni program; 15.00 Glasbeni program; 15.30 Glasbeni program; 15.50 Glasbeni program; 16.00 Glasbeni program; 16.30 Glasbeni program; 16.50 Glasbeni program; 17.00 Glasbeni program; 17.30 Glasbeni program; 17.50 Glasbeni program; 18.00 Glasbeni program; 18.30 Glasbeni program; 18.50 Glasbeni program; 19.00 Glasbeni program; 19.30 Glasbeni program; 19.50 Glasbeni program; 20.00 Glasbeni program; 20.30 Glasbeni program; 20.50 Glasbeni program; 21.00 Glasbeni program; 21.30 Glasbeni program; 21.50 Glasbeni program; 22.00 Glasbeni program; 22.30 Glasbeni program; 22.50 Glasbeni program; 23.00 Glasbeni program; 23.30 Glasbeni program; 23.50 Glasbeni program; 24.00 Glasbeni program; 24.30 Glasbeni program; 24.50 Glasbeni program; 25.00 Glasbeni program; 25.30 Glasbeni program; 25.50 Glasbeni program; 26.00 Glasbeni program; 26.30 Glasbeni program; 26.50 Glasbeni program; 27.00 Glasbeni program; 27.30 Glasbeni program; 27.50 Glasbeni program; 28.00 Glasbeni program; 28.30 Glasbeni program; 28.50 Glasbeni program; 29.00 Glasbeni program; 29.30 Glasbeni program; 29.50 Glasbeni program; 30.00 Glasbeni program; 30.30 Glasbeni program; 30.50 Glasbeni program; 31.00 Glasbeni program; 31.30 Glasbeni program; 31.50 Glasbeni program; 32.00 Glasbeni program; 32.30 Glasbeni program; 32.50 Glasbeni program; 33.00 Glasbeni program; 33.30 Glasbeni program; 33.50 Glasbeni program; 34.00 Glasbeni program; 34.30 Glasbeni program; 34.50 Glasbeni program; 35.00 Glasbeni program; 35.30 Glasbeni program; 35.50 Glasbeni program; 36.00 Glasbeni program; 36.30 Glasbeni program; 36.50 Glasbeni program; 37.00 Glasbeni program; 37.30 Glasbeni program; 37.50 Glasbeni program; 38.00 Glasbeni program; 38.30 Glasbeni program; 38.50 Glasbeni program; 39.00 Glasbeni program; 39.30 Glasbeni program; 39.50 Glasbeni program; 40.00 Glasbeni program; 40.30 Glasbeni program; 40.50 Glasbeni program; 41.00 Glasbeni program; 41.30 Glasbeni program; 41.50 Glasbeni program; 42.00 Glasbeni program; 42.30 Glasbeni program; 42.50 Glasbeni program; 43.00 Glasbeni program; 43.30 Glasbeni program; 43.50 Glasbeni program; 44.00 Glasbeni program; 44.30 Glasbeni program; 44.50 Glasbeni program; 45.00 Glasbeni program; 45.30 Glasbeni program; 45.50 Glasbeni program; 46.00 Glasbeni program; 46.30 Glasbeni program; 46.50 Glasbeni program; 47.00 Glasbeni program; 47.30 Glasbeni program; 47.50 Glasbeni program; 48.00 Glasbeni program; 48.30 Glasbeni program; 48.50 Glasbeni program; 49.00 Glasbeni program; 49.30 Glasbeni program; 49.50 Glasbeni program; 50.00 Glasbeni program; 50.30 Glasbeni program; 50.50 Glasbeni program; 51.00 Glasbeni program; 51.30 Glasbeni program; 51.50 Glasbeni program; 52.00 Glasbeni program; 52.30 Glasbeni program; 52.50 Glasbeni program; 53.00 Glasbeni program; 53.30 Glasbeni program; 53.50 Glasbeni program; 54.00 Glasbeni program; 54.30 Glasbeni program; 54.50 Glasbeni program; 55.00 Glasbeni program; 55.30 Glasbeni program; 55.50 Glasbeni program; 56.00 Glasbeni program; 56.30 Glasbeni program; 56.50 Glasbeni program; 57.00 Glasbeni program; 57.30 Glasbeni program; 57.50 Glasbeni program; 58.00 Glasbeni program; 58.30 Glasbeni program; 58.50 Glasbeni program; 59.00 Glasbeni program; 59.30 Glasbeni program; 59.50 Glasbeni program; 60.00 Glasbeni program; 60.30 Glasbeni program; 60.50 Glasbeni program; 61.00 Glasbeni program; 61.30 Glasbeni program; 61.50 Glasbeni program; 62.00 Glasbeni program; 62.30 Glasbeni program; 62.50 Glasbeni program; 63.00 Glasbeni program; 63.30 Glasbeni program; 63.50 Glasbeni program; 64.00 Glasbeni program; 64.30 Glasbeni program; 64.50 Glasbeni program; 65.00 Glasbeni program; 65.30 Glasbeni program; 65.50 Glasbeni program; 66.00 Glasbeni program; 66.30 Glasbeni program; 66.50 Glasbeni program; 67.00 Glasbeni program; 67.30 Glasbeni program; 67.50 Glasbeni program; 68.00 Glasbeni program; 68.30 Glasbeni program; 68.50 Glasbeni program; 69.00 Glasbeni program; 69.30 Glasbeni program; 69.50 Glasbeni program; 70.00 Glasbeni program; 70.30 Glasbeni program; 70.50 Glasbeni program; 71.00 Glasbeni program; 71.30 Glasbeni program; 71.50 Glasbeni program; 72.00 Glasbeni program; 72.30 Glasbeni program; 72.50 Glasbeni program; 73.00 Glasbeni program; 73.30 Glasbeni program; 73.50 Glasbeni program; 74.00 Glasbeni program; 74.30 Glasbeni program; 74.50 Glasbeni program; 75.00 Glasbeni program; 75.30 Glasbeni program; 75.50 Glasbeni program; 76.00 Glasbeni program; 76.30 Glasbeni program; 76.50 Glasbeni program; 77.00 Glasbeni program; 77.30 Glasbeni program; 77.50 Glasbeni program; 78.00 Glasbeni program; 78.30 Glasbeni program; 78.50 Glasbeni program; 79.00 Glasbeni program; 79.30 Glasbeni program; 79.50 Glasbeni program; 80.00 Glasbeni program; 80.30 Glasbeni program; 80.50 Glasbeni program; 81.00 Glasbeni program; 81.30 Glasbeni program; 81.50 Glasbeni program; 82.00 Glasbeni program; 82.30 Glasbeni program; 82.50 Glasbeni program; 83.00 Glasbeni program; 83.30 Glasbeni program; 83.50 Glasbeni program; 84.00 Glasbeni program; 84.30 Glasbeni program; 84.50 Glasbeni program; 85.00 Glasbeni program; 85.30 Glasbeni program; 85.50 Glasbeni program; 86.00 Glasbeni program; 86.30 Glasbeni program; 86.50 Glasbeni program; 87.00 Glasbeni program; 87.30 Glasbeni program; 87.50 Glasbeni program; 88.00 Glasbeni program; 88.30 Glasbeni program; 88.50 Glasbeni program; 89.00 Glasbeni program; 89.30 Glasbeni program; 89.50 Glasbeni program; 90.00 Glasbeni program; 90.30 Glasbeni program; 90.50 Glasbeni program; 91.00 Glasbeni program; 91.30 Glasbeni program; 91.50 Glasbeni program; 92.00 Glasbeni program; 92.30 Glasbeni

KLJUB DOKAZOM O NJEGOVI NACISTIČNI PRETERKOSTI

HANS FILBINGER ŠE VEDNO OBDRŽAL V SVOJI STRANKI VAŽNE FUNKCIJE

**Socialdemokrati obtožujejo Straussa, da je strumentaliziral odstop dežel-
nega voditelja CSU - Neosnovane kritike na račun pisatelja Hochhutha**

BONN — Primer Hansa Filbingerja, ki se je zaradi svoje nacistične preteklosti moral odločiti med predsedništvom in politično kariero, je vzbudil v ZRN val polemik predvsem med socialdemokrati (SPD) in stranko bavarske kršćansko demokratske unije (CSU). Tednik «Vorwärts», glasilo SPD, namreč včeraj ostro obtožuje Straussovo stranko, da je dobesedno ukazala Filbingerju naj odstopi in to iz zgolj volilnih namenov in ne iz moralnih, kot je receno v uradnem sporočilu. Socialdemokrati očitajo tudi koalicijski CDU-CSU, da ob tem ko se je Filbinger umaknil s svoje uradne funkcije, je pa obdržal vodilne funkcije v stranki, kjer je predsednik deželne komisije za Baden-Württemberg in namestnik zveznega predsednika stranke. «Vorwärts» zaključuje svoj komentar z ugotovitvijo, da je koalicijski, ki jo vodi Helmut Kohl in Franz Josef Strauss, ponovno dokazala, da je ostala zvesta svojim nacističnim preteklostim in desničarski sedanjosti.

Dejstvo je torej, da Filbinger, kljub hudim obtožbam na svoj račun, ni izgubil podpore svoje stranke in CSU, ki v uradnem sporočilu celo zagotavlja, da v celoti spoštuje njegovo osebnost. Generalni tajnik CSU pa je včeraj v intervjuju za nemško televizijo izjavil, da je njegova stranka žrtve neupravičenega obrekovanja s strani tistih, ki so pozabili na preteklost, ni pa hotel pojasniti, na katero preteklost misli. Očitno je, da se bojuje Strauss in tovariši prikazati pred javnim mnenjem, kot žrtve levičarske propagande in to pred važnimi deželnimi volitvami na Bavarskem in na Hessenskem. Desničarski časopis «Bild Zeitung» pa piše celo, da je Hans Filbinger največji kandidat za novega predsednika CSU, ki po pisanju dnevnika namerava razbiti koalicijski CDU in se predstaviti kot samostojna stranka na celotnem državnem ozemlju.

Konservativno in desničarsko nemško javno mnenje pa obtožuje pisatelja Rolf Hochhutha, ki je razkril Filbingerjevo nacistično preteklost, da je po nepotrebnem razburil duhove in tako škodoval nemškemu narodnemu ponosu v korist antidemokratske ideologije. Sam Hans Filbinger pa vztraja, da o svoji usodi med vojno ni odločal sam, in da je kot sodnik skušal vedno pomagati, kadar je bilo kaj uranja, da bo pomoč uspešna. Smrtne obsode na račun nemških vojakov pa gotovo dokazujejo ravno nasprotno.

Tudi «Nemška antifašistična zveza» je včeraj pozivala samega voditelja CSU Straussa naj javno obsodi Filbingerjevo preteklost, v nasprotnem primeru pa bo vedno ostala stranka «nacistično preteklost». Socialdemokratski poslanec Klaus Thuesing pa je izjavil, da je CSU v bistvu še enkrat dokazala, da je protidemokratska stranka.

Veliko pozornost primeru Filbingerja je včeraj posvečal tudi vzhodnoevropski tisk, ki poudarja, da je v ZRN še mnogo ljudi, ki zaseda važna in odgovorna politična mesta, ki so nekoč sodelovali z nacizmom in v tem okviru navaja nekatere primere vidnih osebnosti, kot bivši predsednik republike Luebeck in zvezni kancler Kiesinger, ki sta se kljub svoji dokazani nacistični preteklosti, povzpela na tako važna položaja. (st)

Kristina Onasis pred razpoko?

NEW YORK — Kristina Onasis, ki se je samo nekaj dni po poroki nepričakovano pojavila v Grčiji, se ne želi vrniti k svojemu možu Sergeju Kauzovu v Moskvo. To je ameriški dnevnik «New York Times» izjavil prijatelji družine Onasis in pri tem dodal, da so bile vesti o povratku zaradi poslovnih obveznosti je pretežva. Vendar sta tako Kristina kot njen mož vse zankala, vendar Onasisova ni znala povedati, kdaj se bo vrnila. Angleški časopisi pa se medtem ubadajo z novico, da je Kauzov agent sovjetske tajne politične policije KGB.

Fanatizem ali kaj drugega?

NEW YORK — «Nasprotovanje protisocialni družbi, tehnološkemu napredku, bolj kristjanski model družbenega življenja» nekaj let takšnega življenja je sedaj privedlo do tragedije, ki je terjala eno smrtno žrtev in dvajset ranjenih. Crnska skupina «Movers», ki jo je leta 1971 ustanovil Vincent Leaphart in si je kot osnovno nalogo zadala vrnitev Amerike Indijancem in ukinitev vse, karne oblike oblasti na svetu, se je tako dosledno držala teh naukov svojega duhovnega vodje, da se je odredila najosnovnejši higijenski načelom in pridobivala civilizacijo. Tako so njihovi odpadki napolnili stavbo, so njihovi v Viktorijinem slogu v sredstvih Filadelfije, kjer so se naselili. Prišli so celo tako daleč, da so pustili stotine trupel otroka, ki je umrl, saj je bil eden izmed naukov, da se mrtvi ne pokopava. Zupan Filadelfije je večkrat

LSD v Londonu

LONDON — Mestne oblasti so se znašle v hujši zagati. Razkošna vila iz viktorijanske dobe v londonskem predmestju, v kateri je mednarodna trga na debelo izdelovala strahovito halucinacijsko kislino LSD (50 odstotkov svetovnega prometa in kar 90 odst. prometa na britanskih tleh), dokler ji niso lani stopili na prste agenti Scotland Yarda, je se danes tako prepajala s to nevarno snovjo, da je ni močeno ne najeti niti prodati, ampak tudi ne prusiti, saj bi v tem primeru okoliške prebivalce izpostavili groznim halucinacijam. Pred kratkim so jih okusili trije člani omenjene državnih služb, ki so ostali v poslopju le nekaj ur: še sedaj čutijo strasne posledice LSD.

Bomba na njivo

PORDENON — V razmejitvenem pasu med pordenonsko pokrajino in

vajontskim območjem je prišlo večkrat dopolnilno do nezgode, ki bi lahko stala življenje 41-letno cvetličar-ko Lucio Pellizzari. Ko si je ogledovala cvetlične grede, je na samih 15 m oddaljeno njivo padla kakih 12 kg težka manevrska bomba. Zaradi mehanske okvare se je utrjala izpod trupa vojaškega letala 9-91, ki se je udeleževalo strelnih vaj na poligonu v Maniagu. Bomba (v bistvu izdelana iz cimenta) se je zagotila 30 cm globoko v zemljo. Vojaški oblasti so ekološko prebivalstvo brž položile, češ, saj ni bilo nobene škode...

Jeremy Thorpe odločen kandidirati na prihodnjih volitvah

LONDON — Jeremy Thorpe, bivši voditelj angleške liberalne stranke, ki je obtožen sodelovanja pri umoru nekega homoseksualca, je včeraj presenetljivo izjavil, da namerava ponovno kandidirati na prihodnjih političnih volitvah. Thorpe je tako odločil, potem ko je velika večina volivcev okrožja Devon, v katerem je bil izvoljen na prejšnjih volitvah izjavila, da ga bo kljub skandalu še vedno podprla na volitvah.

Lepotici v Bordigheri

Brhka deklica iz Sanrema se ne boji konkurence avstrijskega dekleta v znamenju lepotic v Bordigheri. Ali jima bo uspela dobra uvrstitev? (Telefoto ANSA)

MONTAŽNE HIŠE SPET V OSPREDJU

Izgoni na prizadetem področju Furlanije

Mnogi žive v neprimernih barakah, drugim pa udobne hišice služijo za skladišče

VIDEM — Montažne hiše v potreseni Furlaniji spet razburjajo duhove: tokrat pa je zadeva povsem drugačna od lanskega skandala o podkupovanju in sleparijah številnih brezvestnežev, ki so se okoristili na koži nesrečnega prebivalstva. Sedaj ljudje obtožujejo župana iz Cavazza Carnica, Francesca Barazzutija, da je odredil neupravičene izgonne iz številnih montažnih objektov. Nekaj takega bi se zdelo skoraj nemogoče, vendar je župan včeraj pojasnil, za kaj pravzaprav gre.

Petino vseh montažnih hiš v Furlaniji ljudje ne uporabljajo več za stanovanje, ampak za skladišče in celo v turistične namene, saj so nekatere prave gorske počitniške hišice. To pa počenjajo čeprav bi se lahko vselili v svoje popravljene domove. Z druge strani pa je veliko takih, predvsem starih, ki si ne bodo mogli več popraviti svojih porušenihi hiš, a še vedno prebivajo v skrajno neprimernih «ATCO»-kah. To je bil pravi razlog za te izgonne. Kot poudarja župan, so za zadevo skušali zainteresirati tudi deželno upravo, vendar ima ta gluha ušesa. Tako se je znal med tistimi, ki ga eno izmed neprimernih barakah in tistimi, ki niso hoteli iz udobnih montažnih hiš. Do sedaj so izvedli en sam izgon, ostale so začasno pre-

ŠTEVILNE ŽRTVE PROMETA IN NESREČ PRI KOPANJU

NA SARDINIJU LETOS ŽE 19 UTOPLJENCEV

Trčenje dveh osebnih avtomobilov: trije mrtvi, tovornjak v reko Brento

TRIDENT — Tudi včeraj je na italijanskih cestah izgubilo življenje več ljudi. Ena od najhujših nesreč se je pripetila v dolini Sugana (Valsugana) v bližini naselja Marter, ter je terjala tri mrtve in tri ranjene.

Nesrečo sta povzročila dva avtomobila, ki sta čelno trčila. Nekemu avtomobilistu, ki je prav tedaj prihajal mimo, se je posrečilo, da se ne zaleti v razbitine obeh avtov, kar se pa ni zgodilo soferju nekega tovornjaka, ki se je sicer izognil avtom, toda je podrl ograjo na cesti ter se prevrnil v reko Brento. Soferja sta se rešila, ker ju je iz vozila vrglo v vodo. Življenje so izgubili 22-letni Walter Zurlo, ki je upravljal avto «fiat 128», njegova sopotnica 17-letna Orietta Clatti in sofer avta «BMW» 31-letni Elio Conci.

Tudi ceste v Markah so zahtevale krvni davek: blizu Ascoli Picena se je 28-letni Angelo Amadio zaletel v tovornjak, ki mu je prihajal naproti. Nesreča se je pripetila, ker je Amadio zaspal za volanom, ali pa ker mu je postalo slabo. Bil je pri priči mrtve. Druga smrtna žrtev pa je 19-letni Alberto Giampaolletti, ki se je peljal z nekim 16-letnim fantom z avtom «fiat 500». Na nekem ovinku je izgubil oblast nad vozilom ter se zaletel v drog cestne razsvetljave. Verjetno ni umrl zaradi poškodb, temveč zaradi strahu. Druga mladenčica so hudo ranjenega prepeljali v bolnišnico.

Blizu Pinerola se je neki 21-letni mladenič zaletel z avtom «fiat 500» v neki tovornjak, ter je pri priči umrl. Prijatelj, ki je bil z njim se je hudo poškodoval.

Pri Imperiji je poltovornjak do smrti povozil 11-letnega Valeria Sciorillo, sina letalskega majorja, ki je na počitnicah v Liguriji. Pokojni deček se je peljal s kolesom. Na cesti Molletta - Terlizzi (Bari) so tri osebe (oče, mati in njhova sedemletna hčerka) izgubile življenje, ker je njihov avto zaneslo s ceste in ga potem vrglo nazaj na sredino ceste, kjer se je vozilo vnelo. Pri nesreči sta bili ranjeni še drugi dve osebi.

Poleg prometnih nesreč so na dnevnem redu utoptive pri kopanju. Pri Termoliu sta se dva dekleta, stara 15 oziroma 13 let, zabavala z blazino kakih 30 m od obale. Vt sok val je oba potopil. Oče 15-letnega Massima Piaggia je opazil nesrečo ter skušal z drugimi ljudmi rešiti oba. Sinevega prijatelja so notegnili še živga na obalo medtem ko Massimu ni bilo več pomoči.

V nekem jezeru pri Teramu se je utopil 17-letni Ercole Genovese. Domnevajo, da mu je pri hoji ob jezeru zdrsnilo in je padel v vodo. Pri San Salvo (Chieti) pa se je utopil 26-letni Alcide Rossi (iz Francije) ki je stopil v vodo kljub hudim valovom. Mladenec je imel na sebi popolno ribiško potapljaško opremo.

Na Sardiniji (pri Nuoru) je izgubil življenje 24-letni Mario Rossi, izseljenec v Franciji, ki se je mudil na otoku s svojo zaročenko. Padel je z neke skale v vodo in ker ni znal plavati se je utopil.

Na Sardiniji je v letošnji sezoni utonilo že 19 ljudi. Blizu Catanie sta se utopila 19-letna Giuseppe Leone in njen 9-letni bratranec Carmelo Genovese. Ko sta se kopala ob obali, ju je velik val odnesel na odprto morje. Ko so ju našli, sta bila že mrtva. (vk)

Brodolom pri La Spezii:

dva mrtva, dva poškodana

GENOVA — Dva momarja sta umrla in dva poškodana zaradi brodoloma ribiške ladje «Gionata». Dva momarja, in sicer kapitana ter strojevodjo je včeraj rešil izvidniški čoln finančne straže.

Ladja je odpulja iz Genova prejšnj nedeljo ter je bila namenjena na Sardinijo. Blizu otoka Tino (La Spezia) se je motor ustavil in kmalu nato se je ladja prekumala. Vseh šest članov posadke je skočilo v morje ter se nekaj časa obdržalo skraj. Rešeni kapitan, po rodu iz Malega Losinja, 49-letni Ciro Giadrini, ima svoje bivališče v Trstu.

ANCONA — Izvidniški čoln luškega poveljstva iz Ancone je včeraj

po dvodnevem iskanju izsledil samotnega jadralca Lorisca Emignanija, ki je pred dnevi z jadralno odplul iz Riminija namenjen na Tremitijske otoke. Mož je vzdrževal radijsko zvezo z luškim poveljstvom v Anconi, zaradi slabega vremena, ki je povzročilo okvaro na jadralnici, pa se je radijska zveza prekinila.

Vzpon na Matterhorn usoden najstarejšemu švicarskemu plezalcu

ZERMATT — Tik pod 4.478 m visokim vrhom Matterhorna je včeraj izgubil življenje najstarejši in najbolj znani švicarski plezalec Jean Hugi. Bil mu je 70 let. Podlegel je strašni nevihti, kakršne ne pomni-jo v teh gorah že najmanj 25 let. V letih 1972/76 je pokojni predsedoval mednarodni zvezi alpinističnih združenj.

Nesreča se je pripetila istočasno z objavo temeljitega poročila zahodnonemškega alpinističnega združenja o zaskrbiljujoči množitvi takih in podobnih tragedij. Iz njega je razvidno, da je do konca druge svetovne vojne pa do danes našlo smrt v zahodnonemških, avstrijskih, švicarskih, francoskih ter italijanskih gorah nad 16.000 gornikov, a število nezgod neprestano narašča.

V RESTAVRACIJI POD SVETIŠČEM VERNIA PRI AREZZU

Silovita eksplozija plina ubila štiri člane družine

Življenje so izgubili lastnik hiše, 9-letna hčerka in njegovi starši - Okvara pri dovodnih plinskih cevih

Gasilci na delu med ruševinami restavracije

(Telefoto ANSA)

AREZZO — Včeraj v zgodnjih jutranjih urah je v kraju S. Chiara v občini Chiusi della Verna, tisoč metrov nad morjem (toskansko - emilijski Apenini, kjer je v bližini znana romarska cerkev) odjeknila silovita eksplozija. Redki, ki so jo slišali, saj je naselje v samoti, so takoj pomislili, da se je zgodilo kaj hudega. Pritekli so do restavracije in stanovanja 40-letnega Paola Matteuccija ter ugotovili, da enonadstropna stavba ne obstaja več. Silovita eksplozija je razbila vse zidove.

Pod ruševinami so našli trupla lastnika restavracije in hiše Paola, njegove 9-letne hčerke Caterine ter

njegovih staršev: 78-letnega Gina Matteuccija ter 65-letne matere Francesche Betti. Samo Paolaova žena, 33-letna Maria Cangi, ki je še rahlo ječala in klicala na pomoč. Ta je prišla nekoliko pozno, ker, kot smo že omenili, je hiša na samem. Zensko so takoj prepeljali v bolnišnico v Bibbieno, kjer se trudijo, da bi ji rešili življenje.

Kako je prišlo do eksplozije? Paolo Matteucci je s svoji vodil restavracijo, stanovanje pa je imel nad gostinskimi prostori. Lani je zgradil zunaj hiše rezervuar za vtekočine plin, ki mu je služil v restavracijski kuhinji in sploh v vsem stanovanju. Zelo verjetno je prišlo

do okvare na cevih, ki dovajajo plin v poslopje, nakar je ta začel uhajati ter polniti restavracijo. Do volje je bila majhna iskra, ki jo je morda povzročil motor pri hladilniku, da je eksplozivno mešanico vžgalo.

Gotovo je, da so v trenutku eksplozije vsi člani družine spali. Matteuccijska žena se je morda rešila le zato, ker jo je eksplozija vrgla pod posteljno mrežo, kar je preprečilo, da bi padle nanjo večje gmote ruševin.

Pozneje se je zvedelo, da je Maria Cangi izjavila zdravniku v bolnišnici, da je ponci vstala s postelje ter prižgala luč, kar je povzročilo eksplozijo. Zensko so pozneje prepeljali v bolnišnico v Arezzu, kjer jo bodo verjetno operirali v prihodnjih dneh zaradi poškodb na nogah. Njeno življenje je še vedno v nevarnosti. (vk)

«Učinkovitost» italijanske pošte

NEAPELJ — Približno osem kilometrov na mesec — s to presenetljivo hitrostjo je potovalo pismo iz Torre del Greco do Acerre. Kraj sta med seboj oddaljena le nekaj več kot 25 kilometrov. V pismu je bilo vabilo nekemu univerzitetnemu študentu, da se predstavi na izbirni preizkušnji za sprejem v službo. V prejšnjih dneh pa so v Castel San Giorgio dobili priporočeno pismo, ki so ga odposlali iz Rima pred petimi meseci.

TRŽAŠKI DNEVNIK

SINDIKATI IN DELO V LUKI

Danes dokončen sporazum o izboljševalnih predlogih

Na sedežu sindikalne zveze CISL so se včeraj popoldne ponovno sestali predstavniki pokrajinskih sindikatov in sindikalnih organizacij pristanščikov in osebja Neodvisne ustanove za tržaško luko, da bi obravnavali najbolj pereča vprašanja, ki v teh dneh še posebej pretesno področje luškega delovanja. Za CISL je bil prisoten sindikalist Degressi, za CGIL Gialuzzi in tajnik pokrajinske zveze FILP-CGLI, Criscenti, za UIL pa Zecchini. Na sestanku so obravnavali vprašanje mobilnosti delovne sile v pristanišču, vprašanje luškega organika (v zakonu, s katerim je bila svoj čas urednena luška ustanova, je predviden organik 1770 ljudi, dejansko pa je v pristanišču danes zaposlenih le 1560 delovnih moči) ter vprašanje racionalnega izkoriščanja tehničnih naprav.

Kljub dolgotrajni in prizadeti razpravi, se je sestanek zaključil brez dokončnih sklepov ter se bodo predstavniki vseh treh sindikalnih organizacij ponovno sestali danes ob 9.30 na sedežu UIL-Tatep v UL S. Martiri. Kakor sta po sestanku poudarila Criscenti in Degressi, naj bi na današnji seji končno našli skupen sklep glede predlogov za izboljšanje in reorganizacijo dela v luki, ki jih imenuje sindikalna zveza predložiti vodstvu Neodvisne ustanove za tržaško pristanišče.

V priredbi milške občine in autonomne turistične in letoviške ustanove bodo v petek v Miljah razglasili zmagovalca 4. natečaja «Pozdrav na trgu». Ob tej priložnosti bodo prireditelji podelili dobitnikom prvih mest nagrade. Prireditelj bo na Trgu Marconi v Miljah z začetkom ob 21. uri.

Policija na sledi napadalcem Luinove

Preiskava, ki so jo uvedli verneristi organi v našem mestu po zverinskem napadu na Mario Luino, 65-letno prekupevalko s tujo valuto, je v teh dneh obrodila prve sadove. Agenti letnega oddelka znanstvene kvesture so na podlagi zapornega naloga, ki ga je izdal namestnik državnega pravdnika iz Trsta dr. Roberto Staffa, aretirali včeraj 35-letnega Beotraciana s stalnim bivališčem v Genovi Aleksandra Zlatanoviča. Sedaj aktivno iščejo še drugega zlikovca, ki naj bi bil z Zlatanovičem vpleten v poskus umora.

Krvavi dogodek se je pripetil 14. maja letos v Ul. Stuparich 4. Luinovo so namreč večkrat silovito in besno udarili s topim in oglatim predmetom po glavi ter ji prebili lobanjo. Na srečo pa se je medtem njeno zdravstveno stanje, ki se je zdelo brezupno, počasi izboljšalo.

Zagoneten

(Nadaljevanje z 2. strani)

za vsako ceno videti umorjenega profesorja, da da mu je bil kot oče. Ko so ga pozneje zaslišali, je bilo njegovo govorjenje silno zmedeno.

Veliko se je včeraj v Rojano govorilo o profesorju, vendar ni bilo ene same slabe besede. Prelesinja so v tej četrti poznali skoraj vsi in cenili so ga kot zelo vljudnega, prišernega, poštenega in neoporečnega človeka.

«Že 48 let živim v tej hiši, nam je z nekoliko tresočim glasom povedala priletna Ines Deponte, in v vseh teh letih nisem slišala neprimernih besedi iz njegovih ust.»

Ustavi se priletni možki z nacistični in zmiguje z glavo ter pokaze v smeri bližnjega bara: «Še včeraj popoldne sva se tamle razgovarjala. Bil je posebno dobre volje in se bolj ljubiznil kot po navadi. Ne morem verjeti, da ga je kdo lahko umoril.»

V baru «Corrado» je polno ljudi. «Včeraj je praznovan god. sv. Erminij», pravi nekdo pojokonec, «pilač nam je pijačo in alkohol pripravnili, da bo jutri vrsta na nas.»

«Meni je pa povedal šaljiv viki, mu vsakič v besedo sosed, ankar sva se napotila proti domu. Bilo je okrog 20. ure. Dejal je, da mora na večerjo in nisem ga več videl.»

Od takrat ga dejansko ni videl nihče več. Kaj se je nato dogajalo, bo mogoče odkrila preiskava. Včeraj so preiskovalci vsekar zašlivali več ljudi, predvsem iz krogov homoseksualcev in iz nekaterih virov je bilo slišati, da so celo na dobri poti.

Kot se o Prelesinijevem «nemnem» življenju govori v Rojano samo dobro, tako se o njegovem «nočnem» življenju začnejo šušljati to in ono. Bil je, kot receno, profesor jezikov, vendar je poučeval samo privatno, ker je bil avstrijski državljan. Genci so ga imeli zelo radi. Veliko je tudi prevajal za razna večja podjetja. Rojanska četrt je kot vas, kjer se vsi poznajo. Tako so vsi poznali Prelesinjina, vendar nihče ga ni poznal dovolj. Večkrat je sprejel na dom razne prijatelje, a nihče ni poznal. Veliko se je včeraj govorilo o neki skrivnostni elegantni lasiški ženski, s katero se je zadnje čase sestajal in ki mu je menda pomagala tudi pri gospodinjstvu. Še predvčeršnjim sta se srečala na ulici, včeraj pa je bil njo.

Med vsemu občudovanju tega človeka je najbolj oddušeno, da nihče ni slišal strela. Le neki stanovalec je izjavil, da se mu je okrog 23.30 zdelo kot bi nekaj zamolko udarilo.